

rfsu

rfsu

KOM MED
I KAMPEN
FÖR ALLA
MÄNNISKORS
FRIHET ATT VARA,
VÄLJA OCH NJUTA!

Jag vill bli medlem i RFSU!
Medlemsavgiften är 150 kr
och jag får dessutom
tidningen Ottar.

NAMN

ADRESS

POSTADRESS

E-POST

TELEFON

Jag vill tillhöra lokalföreningen i

☐ Dalarna	☐ Gotland
☐ Gävleborg	☐ Göteborg
☐ Helsingborg	☐ Katrineholm
☐ Kristianstad	☐ Landskrona
☐ Linköping	☐ Luleå
☐ Malmö	☐ Motala
☐ Stockholm	☐ Umeå
☐ Uppsala	☐ Värmland
☐ Västerås	☐ Växjö
☐ Örebro	☐ Jönköping
☐ Jämtland	

Jag vill inte tillhöra någon
lokal förening utan i stället vara
direktansluten till riksförbundet.

2012 VERKSAMHETSBERÄTTELSE

PORTO
BETALT

RIKSFÖRBUNDET FÖR SEXUELL UPPLYSNING

SVARSPOST 20467671

110 04 STOCKHOLM

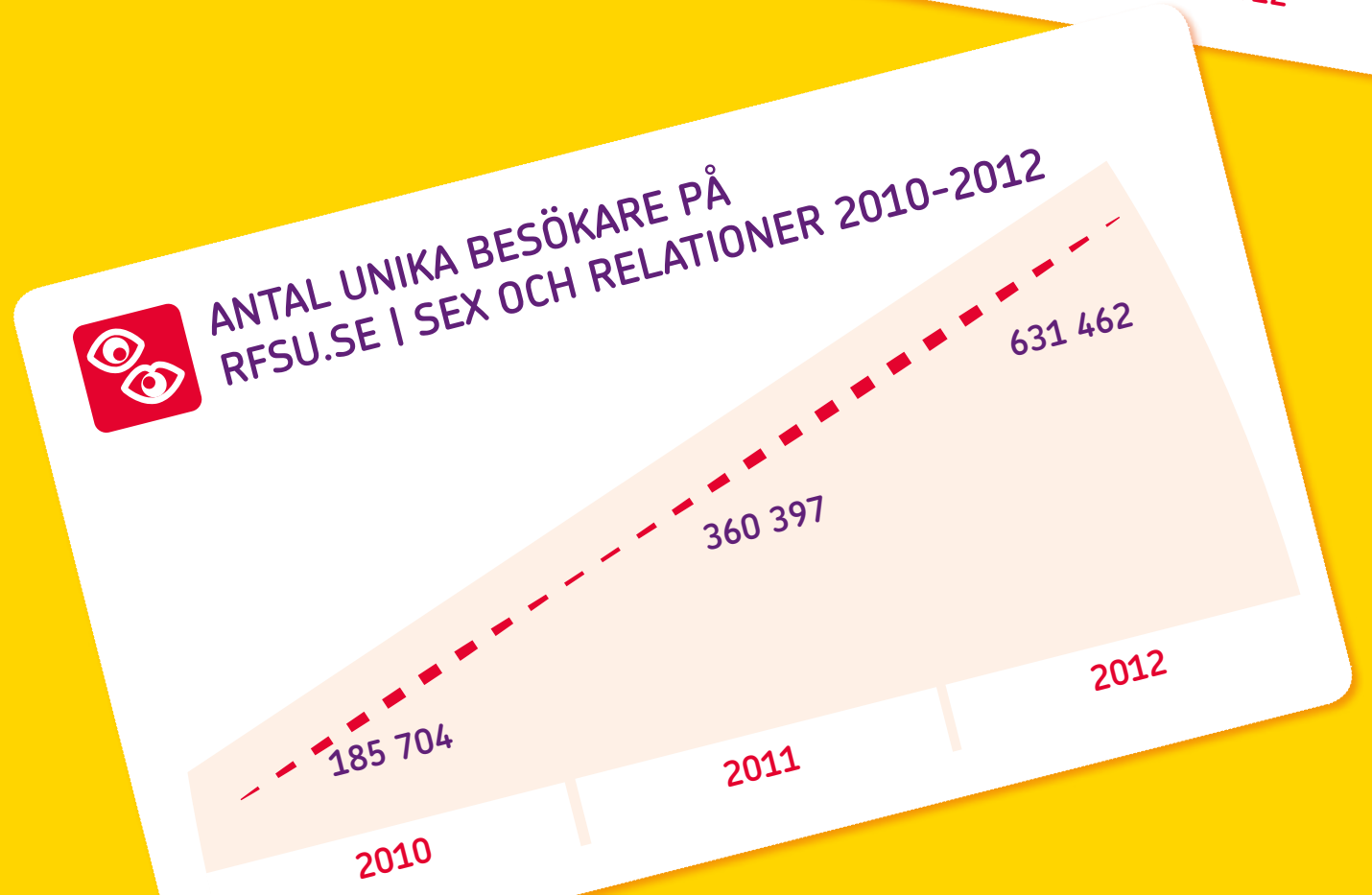
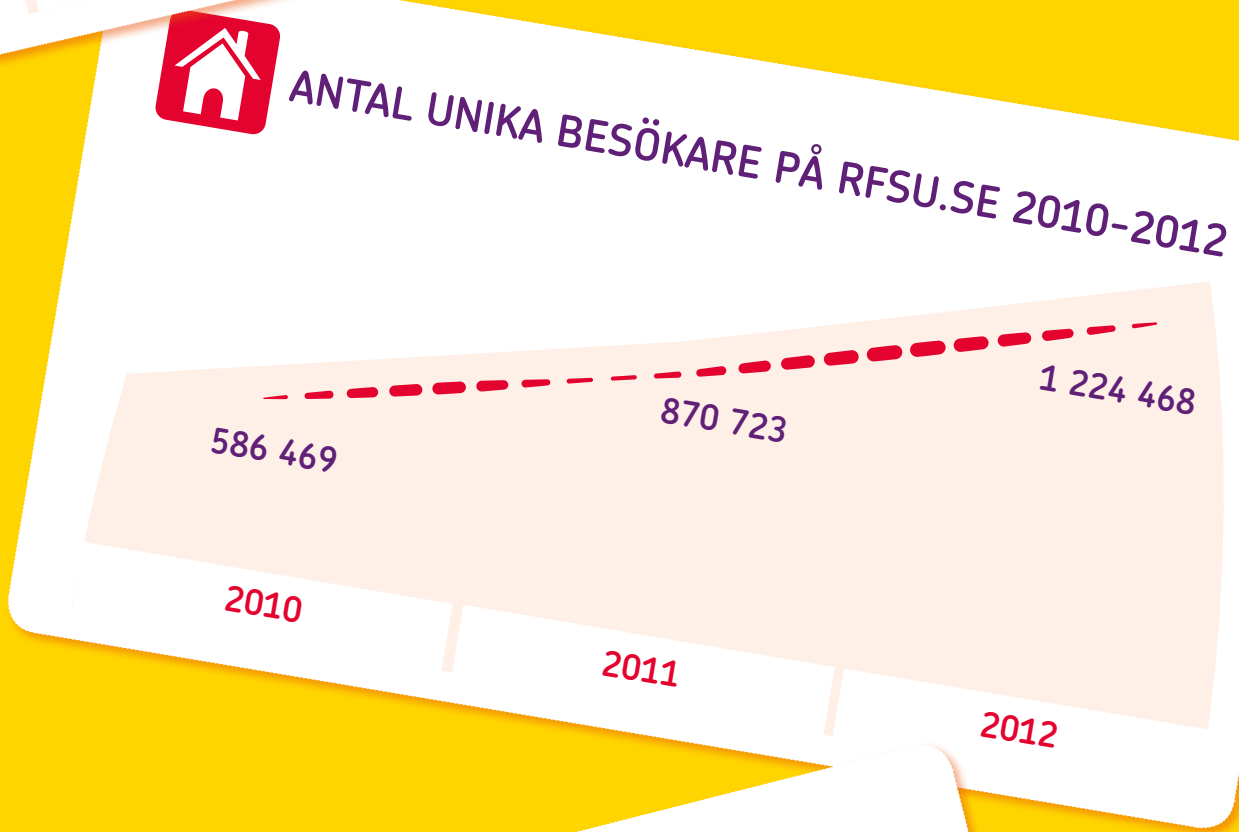
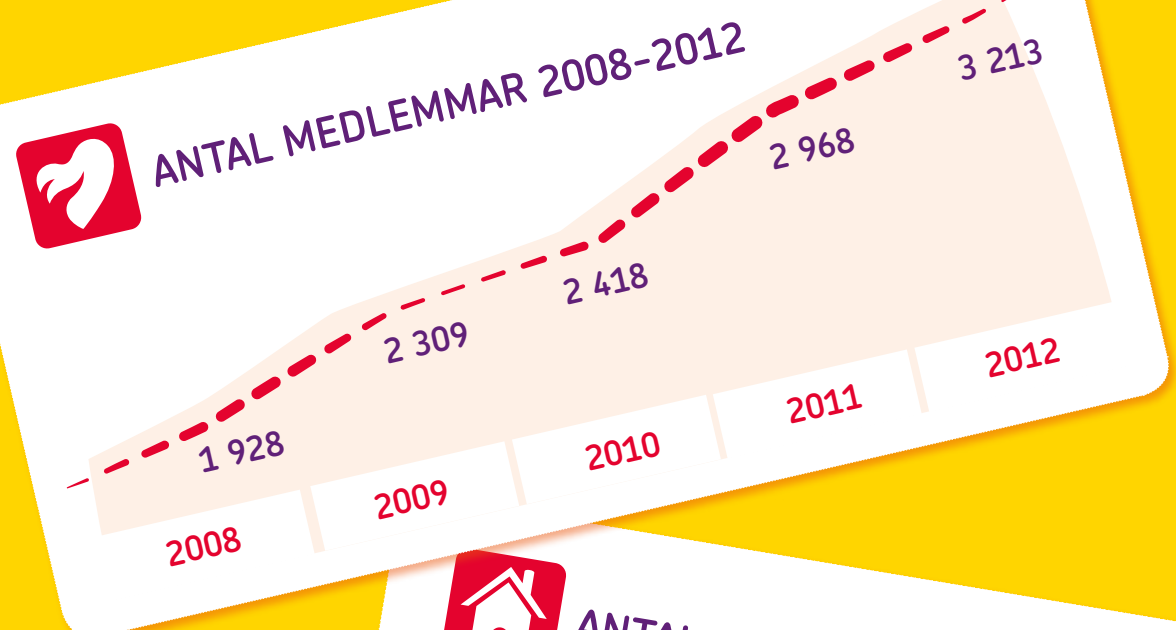
Att skapa förutsättningar för att förändra och förbättra människors liv har varit RFSU:s målsättning ända sedan starten 1933. RFSU är en politiskt och religiöst obunden ideell organisation med syfte att sprida en kunskapsbaserad och öppen syn på samlevnads- och sexualfrågor. Genom sexualupplysning, utbildning och opinionsbildning vill RFSU slå håll på fördomar, öka kunskapen och den sexuella hälsan, i Sverige såväl som internationellt. RFSU har ett frihetsperspektiv och rättighetsperspektiv på sexualiteten som utgår från allas frihet att vara, frihet att välja och frihet att njuta. När du köper en produkt, är medlem, samarbetar eller stödjer RFSU:s arbete bidrar du till fortsatt förändring av människors liv.

RFSU är en medlemsorganisation. Vill du bli medlem?
Anmäl dig på www.rfsu.se/medlem.
Du kan läsa mer om RFSU:s verksamhet på www.rfsu.se.

Text RFSU
Redaktör Jens Klitgaard Nelsson
Grafisk form Eva Fallström
Omslagsfoto Daniel Ivarsson
AMAB 2013
ISBN 978-91-85188-77-2

INNEHÅLL

RFSU – BILDER OCH SIFFROR	4
ETT HETT SEXUALPOLITISKT ÅR	6
ENKÄTEN: VILKEN VAR DEN STÖRSTA FRAMGÅNGEN 2012?	7
RFSU-PRISSET – NOUR EL-REFAI	8
RFSU PÅVERKAR POLITIKEN	10
RFSU I VÄRLDEN	15
UPPLYSNING OCH UNDERVISNING	18
BESÖKET: FUNMI BALOGUN	26
RFSU NÅR UT	28
BARNVAGNSMARSCHEN	34
BEHANDLING OCH RÅDGIVNING	36
RFSU – EN FOLKRÖRELSE	42
INITIATIV I FOKUS	45
FAKTAFÖRTECKNING	46
RFSU AB	53

ETT HETT SEXUALPOLITISKT ÅR

2012 blev ett hett sexualpolitiskt år. Ett tragiskt och mycket onödigt dödsfall på Irland blev en väckarklocka om att långt ifrån alla människor har rätt till abort. Jonas Gardells serie *Torka aldrig tårar utan handskar* bidrog till att statsministern fick svara på om inte staten ska be om ursäkt för hur människor som levde med hiv behandlades på 80-talet. I Indien demonstrerade hundratusentals personer mot sexuella övergrepp.

Att sex är en fråga om politik gäller inte bara i Indien och på Irland, utan även i Malmö, Umeå och Gävle. Under året blev RFSU:s lokala sexualpolitiska arbete alltmer synligt. Västerbotten och Västernorrland slopade sina diskriminerande regler för assisterad befruktning. Det innebär att samma kostnad nu gäller – oavsett om människor lever i en samkönad eller olikkönad relation. Vår årliga Sverigebarometer som kartlägger hur landstingen arbetar med frågor om sexuell hälsa visade mycket glädjande att fler unga har möjlighet att besöka en ungdomsmottagning under sommaren. Under 2012 höll hälften av alla ungdomsmottagningar sommaröppet, vilket kan jämföras med en fjärdedel året dessförinnan. Glädjande var även att fler landsting valt att subventionera preventivmedel för unga.

Även på nationell nivå kan vi glädjas åt ett flertal politiska beslut. Riksdagen röstade äntligen ja till att ensamstående kvinnor ska få rätt till assisterad befruktning och regeringen beslutade att Sverige ska få en nationell policy för frågor om sexuella och reproduktiva rättigheter.

Men sex är inte bara politik, utan även en fråga om upplysning och information. Både unga och vuxna har rätt till bra upplysning som utgår från människors frågor och funderingar. Att det finns ett behov av kunskap visade inte minst vår bok för mellanstadieelever *Världens viktigaste bok*, som seglade in på topplistorerna och fick tryckas i fyra upplagor. Vi lanserade vår första mobilapplikation – *Blommor och bin* – och runt om i landet

turnerade våra sexualupplysare tillsammans med Riksteatern för att fortsätta #prataomdet med 4 000 unga människor.

Det du just nu håller i din hand är vår verksamhetsberättelse. Här berättar vi om 2012, om vår sexualupplysning och vårt sexualpolitiska arbete lokalt, nationellt och internationellt. Vi hoppas att du ska hitta något som inspirerar, förvånar eller ger ny kunskap.

Du är varmt välkommen att vara en del av RFSU. Vårt medlemsantal växer och allt fler vill delta i vårt arbete. Oavsett om du är medlem, stödjer eller samarbetar med oss är du oerhört viktig – ju fler vi är desto större skillnad gör vi för allas rätt att vara, välja och njuta!

MARIA ANDERSSON, GENERALSEKRETERARE

KRISTINA LJUNGROS, FÖRBUNDSORDFÖRANDE

FOTO: NADJA HALLSTRÖM

FOTO: PRIVAT

ELLINOR DAHLÉN, LEDAMOT I RFSU:S FÖRBUNDSSTYRELSE

– Jag tycker att det är stort att RFSU under 2012 har tagit ett nytt steg mot att bli en än mer demokratisk medlemsorganisation. Detta bland annat genom det ökade medlemsantalet och arbetet med att ta fram en gemensam övergripande verksamhetsplan, Vision 2020.

FOTO: PRIVAT

IVAN PRUDENCIO, PROGRAMME MANAGER PÅ INTERNATIONELLA ENHETEN FÖR RFSU:S PROGRAM I BOLIVIA, KAMBODJA OCH GEORGIEN.

– 2012 har varit ett speciellt år för RFSU eftersom det avslutade den första perioden av det internationella RAM-programmet med finansiering av Sida. Efter tre år har RFSU expanderat och etablerat sitt arbete på internationell nivå och är nu en viktig aktör i de länder där vi arbetar med SRHR och organisationsutveckling.

ENKÄTEN

– VILKEN VAR DEN STÖRSTA FRAMGÅNGEN 2012?

FOTO: PRIVAT

RASMUS FONSECA, TIDIGARE VICE ORDFÖRANDE RFSU MALMÖ

– Jag är väldigt nöjd med det arbetet vi har gjort kring sexualitet och funktionsnedsättningar. Vi försöker bygga upp ett arbete där vi inte jobbar uppifrån och ner utan där deltagarna är delaktiga i processen. Flera andra runt om i landet har visat stort intresse för våra metoder. Det är tydligt att detta är ett område som behöver läggas mer fokus på.

FOTO: NADJA HALLSTRÖM

SUZANNA BOMAN, LEG. PSYKOTERAPEUT PÅ RFSU-KLINIKEN

– Att vi utformat ett unikt självkattningsinstrument som ställer den sexuella hälsan i relation till den psykiska och fysiska hälsan. Ett instrument som kan spridas inte bara i Sverige utan också i världen. En annan framgång är att vårt arbete med män som utsatts för sexuella övergrepp har fått ett genombrott, både medialt och genom att vi fått 200 000 kronor från Brottsofferfonden för att samla våra kliniska erfarenheter från arbetet.

”Jag började böla som fan. Man kan inte få något finare pris.”

RFSU-priset för 2012 tilldelades skådespelerskan och komikern Nour El Refai för hennes enkla och humoristiska sätt att lyfta frågor om allas rätt till sin kropp och sexualitet.

Hur känns det att få ta emot RFSU-priset?

– Fantastiskt! När jag först fick höra det började jag böla som fan. Man kan inte få något finare pris.

Menar du det?

– Ja. Det handlar om att lyfta unga tjejers sexualitet, som har så låg status. Jag ser en bild framför mig av unga tjejer som onanerar och som är lite stolta, i stället för att tycka att det är pinigt.

Varifrån kommer ditt intresse för fittor, kukar och andra könsrelaterade saker?

– Alla är väl intresserade av det egentligen? Bara att man är mer eller mindre blyg kring det. Det är det som gör det kul med sex och kön. Det är lite förbjudet.

Har du några förebilder?

– Ja, många. Framför allt har jag vuxit upp med en mamma som varit väldigt normbrytande i sitt sätt att vara och ha förhållanden på. Det är inte så att jag har tänkt ”fan vad coolt att hon går sin egen väg”, utan något som varit självklart.

Är det självklart för dig att anspela på ojämlikhet mellan könen och sexualitet som komiker?

– Heterosexualiteten är väldigt rolig att skämta om. Det är så mycket som ska vara så heligt, som vi alla upprätthåller. Det handlar inte bara om dumma saker som män säger, utan om hur jag själv blir med män. Det kan ju hända att man ändå vill ligga med en kille. Det blir också väldigt kul.

Tidigare RFSU-pristagare är bland andra Birgitta Stenberg, Johanna Koljonen och Tiina Rosenberg. I år är det du! Vem tycker du borde få 2013 års pris?

– Det finns så många... Nu vet jag! Kajsas farmor! Kajsa och jag gick i gymnasiet ihop. När vi var 16 skulle vi åka till Magaluf, fyra tjejer. Då kom Kajsas farmor till oss. ”Tjejer, jag skulle vilja säga en grej till er”, sa hon, och tog oss i händerna. Hon var en vanlig borgerlig tant, en sådan som alltid bakade bullar till alla barnbarnen. ”Om det är en sak jag skulle vilja att ni får ut av den här resan”, sa hon, ”så unnar jag er en riktig jävla orgasm. För det har jag aldrig fått med din farfar, Kajsa.” Det var så coolt.

TEXT: JENNY DAMBERG
[EN LÄNGRE VERSION AV TEXTEN
PUBLICERADES I OTTAR #2 2012]

FOTO: IDA HALLING

MOTIVERING

”Nour El-Refai lyfter på ett enkelt och humoristiskt sätt frågor om allas rätt till sin kropp och sexualitet. Genom sin karaktär Bitterfittan lyfter hon på ett självklart sätt fram tjejers rätt till sin sexualitet. Nour El-Refai vågar sticka ut, ta plats och ifrågasätta de normer som finns i samhället kring sexualitet och kön.

RFSU har i snart 80 år upplyst om sex och samlevnadsfrågor, men det behövs många ambassadörer i arbetet med att sprida en positiv sexualsyn i samhället. Nour El-Refai är en av dessa som på ett föredömligt sätt i sin yrkesroll vågar utmana normer kring sexualitet och könsroller. Det behövs fler som Nour!”

FAKTA RFSU-PRISSET

Sedan början av 1990-talet delar RFSU:s förbundsstyrelse ut RFSU-priset till någon eller något som i sin gärning verkat för en kunskapsbaserad och öppen syn på sexualitet. Priset består av 25 000 kronor och en specialdesignad kondomhållare i trä. Nominerar till RFSU-priset gör RFSU:s medlemmar.

RFSU PÅVERKAR POLITIKEN

SVENSK SEXUALPOLITIK

HIV-PROJEKTET

Under 2012 fortsatte det treåriga projektet kring hiv och kriminalisering där RFSU deltagit i flera samtal och debatter. Projektet, som är ett samarbete mellan RFSU, RFSL och Hiv-Sverige, har till syfte att få till stånd en översyn av den svenska smittskyddslagen, höja kunskapen inom rättsväsendet i frågor som rör hiv, samt att höja kunskapsnivån om ämnet internt i organisationerna. Under verksamhetsåret har ett stort antal aktiviteter hållits inom projektet.

Under sommaren genomfördes UNAID:s Världsaidsmöte i Washington där RFSU var representerade genom förbundsstyrelse, lokalföreningar och kansli. Under konferensen hölls ett

antal formella och informella möten där viktiga kontakter knöts. Genom ett aktivt mediarbete fick frågan stor uppmärksamhet i Sverige, både inför och under själva konferensen.

KUNSKAPSRUKOST

RFSU arrangerade under året en kunskapsfrukost i riksdagen i frågan kring tvångssterilisering av transpersoner som vill korrigera sitt kön. RFSU samverkade med bland annat med RFSL i olika aktioner kring samma fråga. Senare beslöt riksdagen att avskaffa kravet på sterilisering. Beslutet träder i kraft under 2013.

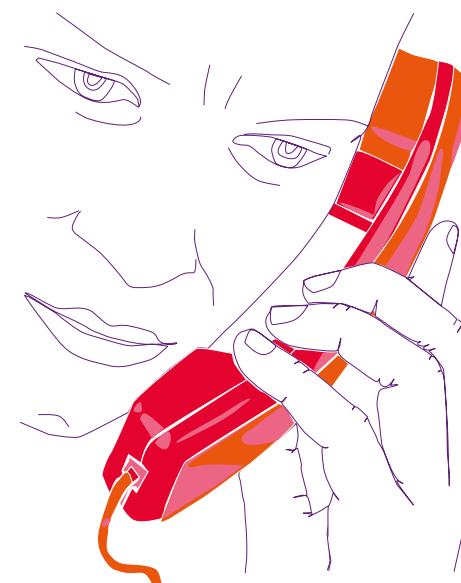
RFSU har under året bedrivit aktivt påverkansarbete kring flera andra frågor, exempelvis för ensamstående rätt till assisterad befruktning och för en bred utredning om surrogatmödraskap. Ett

arbete som i båda dessa fall resulterat i ett beslut om utredning av frågorna. Även om dessa två utredningar är beslutade av riksdagen har de ännu inte påbörjats, varför arbetet med att påverka utredningarnas innehåll fortsätter.

INSATSER MOT SEXUELLA ÖVERGREPP

I våras invigdes den stora satsningen "Preventell", en hjälptelefon för personer som är i riskzonen för att begå sexuella övergrepp. RFSU har arbetat länge för telefonlinjens förverkligande som nu upprättats via Centrum för Andrologi och Sexualmedicin vid Karolinska sjukhuset.

Under 2012 fortsatte även arbetet med att sätta ljus på pojkar och män som blivit utsatta för våld och sexuella övergrepp. Detta arbete bedrevs i samverkan med RFSU-kliniken och Patrik Sjöberg. Arbetet resulterade i ett löfte från socialminister Göran Hägglund att ta fram en handlingsplan kring sexuella övergrepp mot barn, men också i ett löfte att inventera vilka resurser som idag finns för pojkar och män.

RFSU PÅVERKAR POLITIKEN

SRHR-STRATEGIN - EN VIKTIG FRAMGÅNG

Regeringen beslutade att skapa en samlad strategi för allt arbete kring sexuell- och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). RFSU har i många år varit drivande i frågan om behovet av en nationell SRHR-policy där man tar tydliga principiella ställningstaganden för en jämlik vård till hela befolkningen. Idag är det många aktörer som arbetar med SRHR, både departement, myndigheter, kommuner och landsting, något som försvårar och splittrar befolkningens tillgång till en jämlik vård med hög kvalitet inom området. Arbetet med SRHR-strategin leds av Socialstyrelsen tillsammans med Folkhälsoinstitutet och Smittskyddsinstitutet och kommer avslutas i september 2014. RFSU kommer aktivt se till att påverka innehållet.

RFSU:S SVERIGEBAROMETER

För tredje året i rad har RFSU gjort en kartläggning av tillgång och kvalitet på vården i Sverige kopplat till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Sverigebarometern släpptes i år i två lanseringar. Under Almedalen presenterades resultaten från ungdomsmottagningarna och i november kom del två av Sverigebarometern där de övriga resultaten släpptes. Nytt för i år har varit att undersöka: ungdomsmottagningarnas tillgänglighet för unga hbt- personer, i vilken utsträckning killar besöker mottagningarna, samt hur unga kvinnor informeras om den kommande livsviktiga cellprovtagningen som erbjuds från 23 års ålder. Rapporten visar ännu en gång att vården skiljer sig åt beroende på var i landet man bor, detta trots att Sveriges kommuner och landsting (SKL) har ett uppdrag att arbeta för en mer jämlik vård i landet. Samtidigt kunde man också se ett antal positiva förbättringar i årets rapport. Till exempel kunde hälften av ungdomsmottagningarna hålla öppet som vanligt under sommartid, jämfört med fjolårets kartläggning då bara

RFSU

JANUARI

OMVÄRLDEN

RFSU:s förbundsordförande Kristina Ljungros går ut i ett pressmeddelande där hon kritiserar allianspartierna för att inte komma överens om att ta bort kravet på tvångssterilisering vid byte av juridiskt kön.

En 20-årig man med hiv som åtalats för att ha haft oskyddat sex med åtta kvinnor döms till åtta månaders fängelse och tvingas betala 220 000 kronor i ersättning till kvinnorna.

En studie visar att andelen osäkra aborter ökar i världen. Det visar det amerikanska forskningsinstitutet Guttmacher och WHO i en ny forskningsrapport som omfattar utvecklingen fram till 2008. En av förklaringarna är alltför liten tillgång till preventivmedel, särskilt i utvecklingsländerna.

FEBRUARI

Sankt Petersburg inför en lag som förbjuder all information om homosexualitet trots protester från både aktivister och politiker.

RFSU:s nya intranät Klick lanseras. Här kan nu medlemmar, förtroendevalda och anställda ta del av information och nyheter, dela med sig av kunskap och diskutera med varandra.

Liquid - en fritidsgårdsverksamhet för hbtq-ungdomar öppnar i Linköping. Projektet finansieras av Allmänna Arvsfonden och är ett samarbete mellan Linköpings kommun och RFSU Linköping.

En ny lag drivs igenom i Texas som försvårar för kvinnor att göra abort. Lagen tvingar läkare att berätta för den abortsökande kvinnan om hur fostret ser ut samt att visa ultraljudsbilder.

Den ryska performancegruppen Pussy Riot grips efter sin legendariska konsert i Frälsarkatedralen den 21 februari.

FOKUS SVERIGEBAROMETERN 2012

Visar på skillnader i:

- Ungdomsmottagningarnas öppettider under sommaren
- Ungdomssubventionen av preventivmedel
- Andelen medicinska aborter
- Rättigheter vid assisterad befruktning

25 procent hade tillräckliga resurser för ordinarie öppettider. Ett steg i rätt riktning var även att Norrlandstingens Regionförbund rekommenderat de fyra norrlandstingarna att erbjuda två IVF-försök.

Även i år fick Sverigebarmetern stort genomslag både lokalt och nationellt. Mediernas intresse för preventivmedelssubvention och assisterad befruktning var pågående under hela hösten.

INTERNATIONELLT PÅVERKANSARBETE

HÅLLBAR UTVECKLING

FN:s millenniemål ska vara uppfyllda 2015 och det pågår intensiva globala diskussioner kring hur målsättningarna ska nås, samt vad som bör ingå i de nya utvecklingsmålen efter 2015. Under 2012 har mycket av det internationella påverkansarbetet handlat om att identifiera och påverka de processer som syftar till att ta fram nya målsättningar och riktlinjer för framtida utvecklingsmål för en hållbar utveckling. RFSU har deltagit i flera internationella möten om detta tillsammans med UNFPA, IPPF och andra internationella nyckelaktörer. Bland annat i regeringens delegation till Rio+20 om hållbar utveckling, Högnivåpanelens möte i London, samt i dialogmötet i Berlin kring SRHR och hållbar utveckling.

RFSU deltar även i Concord Sveriges gemensamma påverkansarbete om de kommande utvecklingsmålen. Fokus har varit att visa på sambandet mellan jämställdhet och SRHR för en hållbar utveckling.

GRANSKNING AV DET SVENSKA BISTÅNDET TILL SRHR

En stor del av RFSU:s påverkansarbete handlar om att säkerställa att Sverige levererar ett starkt stöd till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, såväl finansiellt som politiskt. RFSU gör därför en årlig granskning av UD:s och Sidas samlade bistånd till SRHR där Sveriges biståndsnivå till SRHR 2006-2011 följts. RFSU för ständigt dialog med UD och Sida om resultaten av denna granskning och ger förslag på förbättringar.

RFSU bevakar även Sveriges politiska dialog för SRHR och har under året följt upp svenska ambassadens arbete med att ta upp SRHR i dialog med andra regeringar. En studie visade på bristande uppföljning av det dialogmaterial som UD har riktat till ambassaderna. Biståndminister Gunnilla Carlsson uppmärksammades på problemet i ett brev från RFSU där hon även uppmanades att ge tydligare instruktioner till utlandsmyndigheterna om att driva SRHR i den politiska dialogen.

SRHR = SEXUELL OCH REPRODUKTIV HÄLSA OCH RÄTTIGHETER

SRHR I EU:S BISTÅND

Mycket av det internationella politiska påverkansarbetet som RFSU bedriver görs tillsammans med konsortiet Countdown 2015 Europe, ett nätverk bestående av 16 ledande europeiska SRHR organisationer som koordineras av IPPF i Bryssel. Tillsammans verkar organisationerna för att säkerställa det politiska och finansiella stödet för SRHR när det gäller EU:s bistånd och utvecklingssamarbete.

Under 2012 har detta expertnätverk lyckats genomdriva starkare skrivningar och politiska åtaganden kring SRHR. Detta genom att samverka kring större FN-möten och förhandlingar, exempelvis vid FN:s kvinnokommission och befolkningskommission, samt vid Rio+20.

IPU - HÄLSA SOM RÄTTIGHET

RFSU har fortsatt arbeta i nära samarbete med riksdagens tvärvärdiska intressegrupp för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. RFSU och SRHR-gruppen samarbetade i samband med International Parliamentary Unions (IPU) möte i Kampala i april. Under mötet antogs resolutionen "Access to Health as a Basic Right: The Role of Parliaments in Addressing Key Challenges to Securing the Health of Women and Children". Med gemensamma krafter och med hjälp av nätverk runt om i världen blev resolutionen betydligt starkare än i utgångsläget och ett användbart verktyg för fortsatt påverkansarbete för såväl parlamentariker som civilsamhällesorganisationer.

IPU är en organisation som samlar parlamentariker från världens alla länder.

RFSU Göteborg ordnar den 29 mars ett evenemang med Buck Angel, "den förste transmannen i porrbranschen" och Signe Bremer som skrivit avhandlingen "Kroppslinjer: kön, transsexualitet och kropp i berättelser om könskorrigering". De mest hängivna fansen var på plats redan 1,5 timme i förväg på Mötesplats Göteborg.

RFSU

MARS

OMVÄRLDEN

Riksdagen fattar beslut om att ge regeringen i uppdrag att återkomma med ett lagförslag som innebär att ensamstående kvinnor ska få rätt till assisterad befruktning inom den svenska sjukvården.

Den 8 mars hålls på hela 27 olika orter i Sverige "Barnvagnsmarschen mot mödradödlighet". Totalt tågar fler än 1 800 personer med barnvagnar i marschen med kravet att biståndet till preventivmedel, sexualundervisning och säkra aborter ska öka.

Armhår på Melodifestivalen väcker avsky då en kvinna fångas på bild, sträckandes upp armen i luften när Loreen vinner den svenska schlagerfestivalen.

APRIL

RFSU Malmö bjuder in till en halvdagsmessa med tema funktionsnedsättning och sex.

Den ortodoxa kyrkan i Ryssland samlar 50 000 människor i en massbön för bot och bättring för gruppen Pussy Riot som de anser vanhelgat kyrkan och Guds namn.

RFSU deltar vid premiärvisningen av den dubbade versionen på finska av "Sex på kartan" i Helsingfors. Efter filmvisningen hålls ett panelsamtal med lärare och elever och företrädare från bland annat SEAT, den finska motsvarigheten till RFSU.

Antalet tonårsgraviteter når rekordlåga nivåer i USA vilket sätts i samband med ökad användning av preventivmedel.

FOTO: RFSU/EBBA VON SCHILCHER PERSSON

Hellen Kalimi Mutellah, Programme Officer på The East African Centre for Human Rights, Kenya och Felicitas Bergström, Program Manager på Internationella enheten, RFSU, samtalar under uppföljningsveckan för ITP-kursen "LGBT and Human Rights".

LGBT AND HUMAN RIGHTS

RFSU och RFSL har under fem år tillsammans organiserat den Sidafinansierade ITP-kursen *LGBT and Human Rights*. Utbildningsinsatsen avslutades i våras med en regional uppföljningsvecka i Kapstaden, Sydafrika.

Under hösten ordnades ett resultatseminarium tillsammans med Indevelop då 30 stycken tidigare kursdeltagare samlades för att göra en mer grundlig utvärdering om vad kursen har lett till på längre sikt. Resultatet kommer att ligga till grund för slutrapporten som lämnas in till Sida 2013.

RFSU

MAJ

OMVÄRLDEN

RFSU:s generalsekreterare Åsa Regner tillkännager att hon avgår senare under hösten. "Jag har haft fem oerhört givande år som chef för RFSU och är stolt över vad jag och RFSU:s skickliga chefer och medarbetare har uppnått under tiden." säger hon.

Den 11 - 16 maj anordnar RFSU Dalarna tillsammans med RFSL Gävleborg "Liv, lust och normer" i Gävle. Dagar fyllda med sexualpolitik, föreläsningar och workshops.

På Mors dag håller RFSU tillsammans med en rad andra organisationer en gemensam manifestation på Sergels torg: "Vi tar fighten för mamma!". Syftet är att uppmärksamma mödradödlighet i världen.

När RFSU:s samarbetsorganisation Identoba genomför en marsch i Tbilisi, Georgien för att uppmärksamma IDAHO, "Internationella dagen mot homofobi" utsätts de för en våldsam attack från organisationen Ortodoxa föräldrar i Georgien.

Kievs första prideparad blir aldrig av. 30 minuter före den planerade starten stoppas den efter det att ukrainsk polis sagt att man inte kan garantera säkerheten.

JUNI

Den första delen av RFSU:s årliga Sverigebarometer släpps och visar att 52 procent av landets ungdomsmottagningar som svarat på enkäten håller öppet som vanligt under sommaren. Motsvarande siffra 2011 var 25 procent.

Den 9 juni medverkar RFSU Malmö på Ung på scen, en kulturfestival i Lund, med syfte att främja ung kultur i åldrarna 12-24 år med lokal anknytning.

Regnbågsparaden hålls i Göteborg med RFSU på plats i tåget.

RFSU AB lanserar "Quick fix" en ny raklotion som används utan vatten.

Den brittiska högsta domstolen fastslår att Julian Assange, Wikileaks grundare, ska utlämnas till Sverige för misstankar om sexbrott. Assange söker dock en fristad på Ecuadors ambassad i London och beviljas asyl.

RFSU I VÄRLDEN

2012 var året då RFSU lade ut riktlinjer för hur det framtida internationella programarbetet ska se ut. Detta har bland annat resulterat i ett beslut att ha samarbeten i färre länder, men med fler organisationer i varje land för att uppnå högre biståndseffektivitet.

RFSU hade under året 37 ingångna avtal med partners i hela tretton länder (se karta på nästa sida). Huvudsakligen gick stödet till organisationer i det civila samhället som arbetar för SRHR, men också till ett nätverk i Sydästen för organisationer som arbetar med hbt-frågor.

I Tanzania har RFSU haft ett kontor för att driva det stora programmet "Tanzanian Men as Equal Partners". På kansliet i Stockholm var tolv personer inklusive controllers delaktiga i genomförandet av verksamheten.

RAMAVTAL MED SIDA

RFSU:s största avtal är det tvååriga ramavtalet som skrevs med Sida Civsam i Stockholm 2011, under året bidrog de med 25 miljoner kronor till olika samarbeten. Den stora merparten av dessa medel vidarebefordrades till partnerorganisationerna för att genomföra de aktiviteter som bedömts vara strategiska och som mött behov som finns för att stärka arbetet med SRHR. Även ambassaderna i Hanoi, Kampala och Dar es Salaam har bidragit med medel för projekt. Utöver detta har Sida i Bangkok stött samarbeten med sydasiatiska hbt-organisationer.

FOTO: RFSU/JONAS TILLBERG

RFSU I VÄRLDEN

RFSU I VÄRLDEN

BOLIVIA RFSU stöder en katolsk organisation som jobbar opinionsmässigt och strategiskt för rätten till abort. Dessutom finns ett samarbete med den bolivianska IPPF-organisationen, vilket resulterat i en sexualundervisningsmanual. Manualen används redan i fem regioner och kommer att påverka delarna om sexualundervisningen i den kommande nationella läroplanen.

UGANDA Ett av de mest framgångsrika projekten som RFSU bidragit till heter "Rise up" och syftar till att motverka sexuellt och könsrelaterat våld. I samlingsbegreppet ingår kvinnlig könsstympning, något som varit olagligt i Uganda sedan 2010, men som fortfarande utövas i vissa områden. Satsningen har bestått av utbildning, tillgång till juridiskt stöd och sjukvård för dem som blivit utsatta.

KENYA "Vi är mycket nöjda med projektet mot sexuellt och könsrelaterat våld som vi genomför i Eldoret med stöd av RFSU. Det uppmärksammas nu av IPPF som valt ut det till ett av de mest lyckade projekten under 2012. Vi kommer att berätta om det på IPPF:s jubileumstillställning senare i år", säger Muraguri Muchira, verksamhetschef för partnerorganisationen FHOK. Kenya finns bland de länder som RFSU kommer att utöka sin verksamhet i.

TANZANIA Projektet "Tanzanian Men as Equal Partners" (TMEP) fortsatte med stöd av ambassaden i Dar es Salaam. Efter en utvärdering lades riktlinjer ut för det fortsatta arbetet som föreslås ha en starkare inriktning mot påverkansarbete i framtiden. En resultatmatris tas fram för en ytterligare treårsfas efter förlängningen till december 2013.

ZAMBIA RFSU har arbetat i Zambia under lång tid. Under 2012 fördes samarbeten med två organisationer som är med och påverkar utvecklingen av SRHR-frågor i landet. Organisationsutveckling har varit ett av fokusområdena i arbetet.

GEORGIEN I Georgien har en hbt-organisation etablerats i Tbilisi, som arbetar för hbt-rättigheter och stöd till individer. Det har skapats en bred plattform i landet bland flera organisationer för att skapa hållbarhet och synergier på detta område. RFSU har också samarbetat med organisationen Tanadgoma, som nu planeras få kärnstöd. Man arbetar främst med hiv-frågor och sexualupplysning och är starkt grundad i ett rättighetsperspektiv.

LIBANON I Libanon har dialog förts med den feministiska organisationen Meem, som bland annat drivit ett centrum med stöd till hbt-kvinnor.

BANGLADESH RFSU har ett stort engagemang i Bangladesh med en bredd av samarbeten som fokuserar på hbt-rättigheter, abort, sexualundervisning, ungdomsmottagningar samt sexuellt och könsbaserat våld. Det finns också initiativ som samverkar för att driva SRHR-agendan framåt i landet och som knyter kontakter med det privata näringslivet för att hitta synergier mellan olika typer av projekt. Exempelvis mellan vatten och sanitet, klinisk verksamhet, allmänna livsvillkor och rätten till information.

VIETNAM Så här säger Sida om samarbetet i Vietnam: "Sida lyfter fram samarbetet mellan iSEE och RFSU som ett av de viktigaste samarbetena för att stärka hbt-personers rättigheter i landet."

Mediegenomslaget, tillsammans med att hbt-frågor över lag fått ökad positiv uppmärksamhet i nationell media, kan ses som ett tecken på en mer accepterande miljö för hbt-personer.

KAMBODJA RFSU har två dynamiska partner i Kambodja med olika inriktning. The Cambodian Center for Human Rights (CCHR) arbetar främst med påverkansarbete och nätverkande kring frågor om hbt-personers rättigheter; de har dessutom skrivit en banbrytande rapport om hbt-situationen i landet. Den andra organisationen – the Reproductive Health Association of Cambodia (RHAC) – är en landsomfattande organisation med många kliniker. I samarbete med RFSU finns ett fokus på utveckling av information och sexualundervisning, samt tillgång till ungdomsmottagningar.

SYDASIEN Det sista året med stöd till hbt-organisationer i Sydasien genomfördes med 12 projekt i fyra länder och två regionala möten. En utvärdering presenterades och en utfasningsplan för ett förlängningsår påbörjades. Programmet har omsatt totalt 16 miljoner kronor över sex år och ett av resultaten är ett självständigt regionalt nätverk som har för avsikt att fortsätta arbetet.

INDIEN I Indien bedrivs två projekt med fokus på sexualundervisning. Ett syftar till att utbilda och engagera lärare att genomföra sexualundervisning i skolor i några distrikt, samt skapa en modell som kan användas i påverkansarbete. Det andra har hittills resulterat i en bok som ger utbildare stöd för egen reflektion innan de börjar undervisa i sex- och samlevnadsfrågor. Samarbetet i Indien kommer att avslutas under 2013 och dialog pågår om hur resultaten ska fortleva i framtiden.

SYDAFRIKA Efter fem år avslutade RFSU och RFSL sitt gemensamma arbete för att stödja hbt-organisationer genom Sidas ITP-program. Cirka 200 personer har genom åren utbildats i Sverige och sedan genomfört förändringsprojekt huvudsakligen i Afrika och Asien. Den sista regionala träffen i Kapstaden samlade 50 aktivister och andra förändringsagenter under en vecka. Hela programmet slutrapporteras under 2013. RFSU inlämnade också under 2012 ett anbud på att genomföra framtida SRHR-program under ITP tillsammans med InDevelop.

BOLIVIA

UGANDA

KENYA

TANZANIA

ZAMBIA

SYDAFRIKA

GEORGIEN

LIBANON

INDIEN

SYDASIEN

BANGLADESH

VIETNAM

KAMBODJA

VÄRLDENS VIKTIGASTE BOK – OM KROPPEN, KÄNSLOR OCH SEX

“Tänk om blått istället vore en färg enbart för korta personer. Om alla korta barn hade mörkblå kläder och fick höra att de var tuffa och starka, om långa barn hade rosablommiga kläder och fick höra att de är söta och snälla. Eller om det fanns tjejmät och killmat: alla killar gillar fiskpinnar och alla tjejer köttbullar. Exempelen är Nathalie Simonssons, begripligt normkritiska och lysande i sin enkelhet.”

BELLA STENBERG, GÖTEBORGSSPOSTEN

“Den här boken hade förmodligen varit en dröm för vår fröken att få i handen inför lektionen, och kunna dela ut till oss nyfikna elever.”

SUSANNE ABELIN, VÅRDFOKUS

BETYG: 10/10 “Jag blir också lycklig av... eller vänta. Jag bläddrade nu för att nämna något mer exempel, men allting är ju så jävla bra med den här boken. Den är upplyftande, förlåtande, väjer inte för något [...] det här är verkligen världens viktigaste bok.”

LINA ARVIDSSON DAGENSBOK.COM

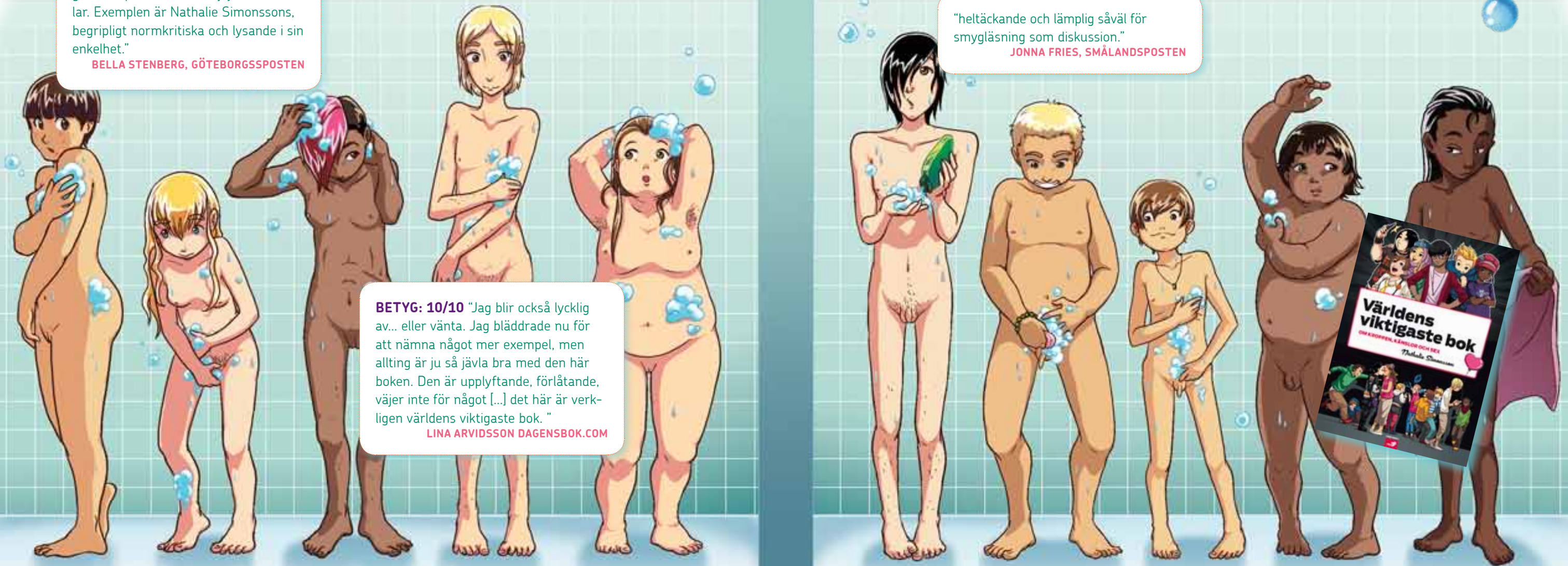
Inför höstens skolstart gav RFSU i samarbete med Ordfront förlag ut “Världens viktigaste bok”, en lärobok om sex som vänder sig till unga i åldern 10-13 år. Boken, som är skriven av Nathalie Simonsson och illustrerad av Yokaj Studio, blev en omedelbar succé och har redan sålts i över 10 000 exemplar.

Det har länge saknats bra läroböcker om sex och samlevnad för mellanstadieåldern, “Världens viktigaste bok” utgår från skolans kursplaner för årskurs 4-6 och tar upp pubertet, kroppen, normer, olika familjeformer, känslor, kärlek och sexualitet. En röd tråd i boken är att man är bra som man är, att tjejer och killar är mer lika än olika, att man bestämmer själv över sin kropp och att man kan gilla killar, tjejer eller både och – oavsett vilket kön man själv har.

Boken har blivit mycket uppmärksam i tidningar, radio och tv och på nätet, bland annat i DN, Sydsvenskan, Göteborgs-Posten, Aftonbladet, Kamratposten och i TV4 Nyhetsmorgon. Dessutom har runt ett tjugotal bok- och föräldrabloggar skrivit om boken vilket bidrog till att den blev ett populärt julkappstips. Seminarier om boken har hållits på bland annat Bok- och biblioteksmässan i Göteborg och på Skolforum i Stockholm.

“heltäckande och lämplig såväl för smygläsning som diskussion.”

JONNA FRIES, SMÅLANDSPOSTEN

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

PUBLIKATIONER

RFSU får ofta frågor om hur säkert det är att ha oral- eller smeksex och i studien UngKAB09 som publicerades 2009 uppgav en stor andel av de unga att de inte använder kondom vid nya sexuella kontakter. Under 2012 har därför prevention av hiv/STI legat i fokus. För att stödja människor att reflektera över säkrare sex och sin kondomanvändning lanserades "Kondomplanen" på internet samt en ny praktika, "Säkrare sex – med och utan kondom". Andra publikationer som givits ut under året är: "Sex på ditt sätt", "Den onaturliga naturen" och tre översättningar av filmen "Sex på kartan" som släpptes 2011.

PRAKTIKA OM SÄKRARE SEX

"Säkrare sex – med och utan kondom" är en praktika som kompletterar den information som tidigare funnits om säkrare sex på svenska. Den upplyser läsaren om vilka möjligheter som finns till säkrare sex, både med och utan kondom. Skriften lägger fokus på valfrihet och informerar om huruvida smeksex, oralsex och gnidsex kan ses som säkrare sex vad gäller hiv/STI. Skriften syftar även till att stödja individer att använda kondom i situationer då man vill göra det, men där man inte alltid lyckats tidigare. Praktikan är

skriven för unga, unga vuxna samt andra vuxna och innehåller användbar information oavsett vilket kön eller sexuell läggning man har.

SEX – PÅ DITT SÄTT

Många ungdomar har sex redan tidigt i tonåren, därför har RFSU velat ge unga en praktika om att ha schysst och ömsesidigt sex riktat mot unga i yngre tonåren. "Sex – på ditt sätt" är ett 44-sidigt häfte som tar upp konkreta sexuella praktiker, vad som händer när man blir kåt och de känslor man kan ha kring sex. Ambitionen är att bredda synen på vad sex kan vara och därmed öka möjligheten till att kunna säga både "ja" och "nej" till olika sätt att ha sex på.

Skriften är både för dem som kommer att ha sex i framtiden, dem som vill vänta, dem som kanske inte vill ha sex alls och dem som har sex idag. Den finns både som ett tryckt häfte och i en genomarbetad nätversion. Under årets slut togs det även fram en version på engelska: "Sex: Your own way".

TECKNING: KWOK-HEI MAK

MATERIAL FÖR NATURKUNSKAPSLÄRARE

"Den onaturliga naturen" är ett kunskapsmaterial för biologi- och naturkunskapslärare som givits ut av RFSU med stöd av Skolverket. Materialet innehåller ett tjugotal artiklar av olika forskare, lärare och skribenter som handlar om kön och sexualitet, hiv och naturvetenskapens didaktik. Bakgrunden till materialets framtagande är de nya skrivningarna i ämnesplanerna för natur-

kunskap och biologi. När de kom var många lärare osäkra på vad de skulle ta upp och menade att de behövde mer kunskap för att kunna fullgöra sitt läraruppdrag. Det här materialet kan alltså ses som ett svar på detta, och täcker några områden inom detta breda fält.

SEX PÅ KARTAN

Sexualupplysningsfilmen för tonåringar "Sex på kartan" som kom 2011 har fortsatt vara ett omtyckt läromedel. Filmen finns nu också att köpa med engelsk och spansk textning samt som dubbad version på finska.

UPPLYSNING PÅ NÄTET

SEX- OCH RELATIONSSIDAN

Sex- och relationssidan på RFSU.se har sedan starten år 2010 vuxit både i innehåll och i antalet besökare. Under november och december genomfördes därför en enkätundersökning i syfte att få svar på vilka besökarna är. Av undersökningen framkom att cirka 60 procent var män och att 12 procent av besökarna var födda utanför Sverige. Det kunde vidare konstateras att sidan når ut till personer i alla åldrar, men att en majoritet är mellan 13 och 34 år. De flesta som besöker Sex- och relationssidan kommer dit via sökning på Google, vilket föranledde ett gediget arbete med att sökoptimera texterna. Antalet unika besökare under 2012 var 631 000, en ökning med 300 000 unika besökare från föregående år. Dessutom togs ett antal nya texter fram i syfte att bredda de teman som behandlas, ett arbete som kommer att fortsätta under 2013, inte minst genom satsningen "Sex för vuxna".

FRÅGELÅDAN

Till RFSU:s frågelåda kommer personliga frågor från personer i alla åldrar; årets yngsta frågeställare var åtta år och den äldsta 86 år. Cirka hälften av de som ställt frågor var under 20 år. Frågornas innehåll varierar stort och handlar i första hand om personerna själva, deras kropp och sexuella relationer. Frågelådans besökare har fortsatt att öka och under 2012 inkom 2244 frågor, vilket är en ökning med 22 procent från föregående år. Majoriteten av dem som ställde en fråga var kvinnor (57 procent). De frågor som ökade mest under året rörde graviditet, mannens kön, preventivmedel samt sexuella problem.

Under hösten hölls även den årliga frågelåds-träffen då samtliga frågesvarare möttes för handledning och fortbildning. Årets tema var: "Att göra sig illa med sex".

RFSU

JULI

OMVÄRLDEN

RFSU medverkar under Almedalsveckan och arrangerar sex olika seminarier. Det mest uppmärksammade lockade 160 personer och belyste kopplingen mellan högerextrema rörelser i Europa och hotet mot aborträtten.

En kinesisk kvinna får skadestånd av kinesiska myndigheter efter att hon tvingats till abort i sjunde månaden då hon inte haft råd att betala det som krävs för att få föda två barn.

Aids 2012, den 19:e världsaidskonferensen hålls i Washington med temat "Turning the tide". RFSU är på plats med 8 deltagare.

RFSU, den svenska biståndsministern Gunilla Carlsson och andra företrädare för världens länder och civila samhället träffas i London för att diskutera det faktum att 220 miljoner kvinnor och flickor i utvecklingsländerna saknar preventivmedel.

Det blir klart att Los Angeles kommer att rösta om kondomkrav i porr efter att påtryckargrupper som arbetar mot spridning av hiv och aids samlat in 370 000 namnunderskrifter.

AUGUSTI

Medlemmarna i Pussy Riot döms till två års fängelse i en domstol i Moskva efter att ha befunnits skyldiga till huliganism motiverat av religiöst hat.

Mer än 6 000 personer i Stockholms län beställer gratis kondomer via landstingets hemsida.

599 fall av gonorré har rapporterats för första halvåret, en ökning med nästan 50 procent jämfört med samma period 2011, enligt Smittskyddsinstitutet.

Prideparaden tågar genom Stockholm och RFSU har ett eget ekipage. Under festivalen har RFSU även ett tält i Pride Park och ett flertal programpunkter på Pride House.

Världens viktigaste bok, boken om kroppen, sex och relationer, för unga i åldern 10-13 år finns nu ute i butikerna och en releasefest hålls på Södermalm i Stockholm tillsammans med förlaget Ordfront.

RFSU Västerås deltar på Orka-mässan som riktar sig till gymnasieungdomar.

EXEMPEL PÅ FRÅGOR

Kan du skriva ner alla tecken på att man kommit in i puberteten? Min snopp är 12 cm lång. Är det normalt?
KILLE 14 ÅR

Kan en könssjukdom smitta från mun till kön? Blev avsugen av en tjej häromdagen och vill veta om det är någon risk att jag blev smittad.
MAN 33 ÅR

Har ett regelbundet sexliv och inget problem med vare sig potens eller lusten. Men jag får nu inte utlösning vid orgasm. Kan jag göra något åt det? Skulle gärna vilja ha sperma igen.
MAN 85 ÅR

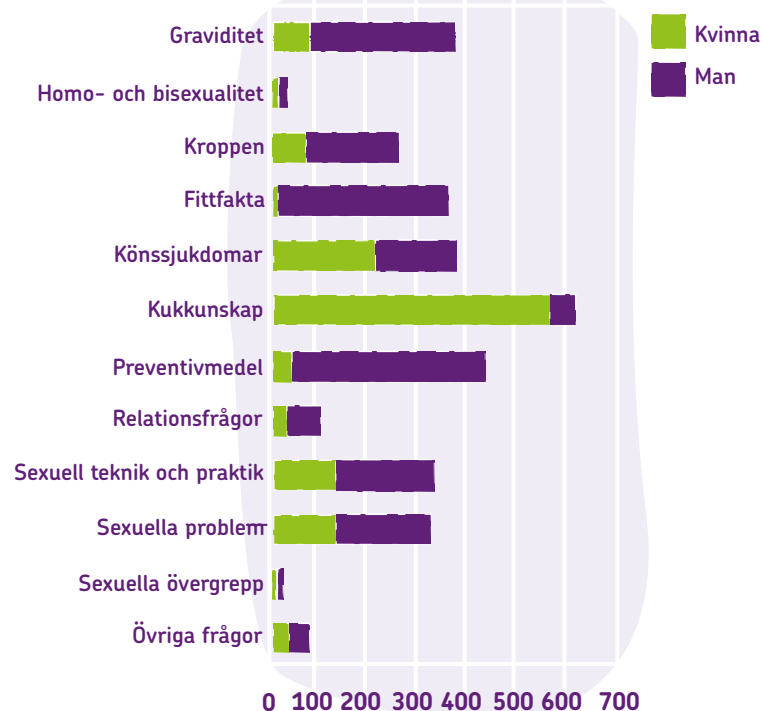
Hur gammal måste man vara för att onanera? Är det farligt om man börjar för tidigt?
TJEJ 12 ÅR

Jag glömde ta ett p-piller i tisdags och igår hade jag sex utan kondom. Innebär detta att jag kan vara med barn?
KVINNA 21 ÅR

Jag har aldrig haft speciellt stark sexlust, men den senaste tiden har lusten i stort sett helt försvunnit. Min fästman och jag har varit tillsammans i 10 år och han har alltid haft mer lust än jag. Ibland har det blivit så att jag har ställt upp på sex bara för att han ska sluta tjata. Vi bråkar rätt mycket om sex så det är jobbigt för relationen. Jag har funderat väldigt mycket på varför jag så sällan har lust med sex och vad vi kan göra för att det ska bli bra mellan oss igen. Snälla hjälp oss.
KVINNA 42 ÅR

FÖRDELNING AV ÄMNET I FRÅGELÅDAN 2012

Få data omöjliggör en särredovisning av dem som uppgivit "annat" eller "vill ej uppgge" på frågan om "kön".

FAKTA COL 2012

7 utbildade samordnare har utbildat **113** informatörer som samtalat med cirka **12 200** personer och delat ut **65 000** kondomer på **13** olika arenor över hela landet från Malmöfestivalen i söder till Trästockfestivalen i Skellefteå uppe i norr.

KAMPANJVERKSAMHET

COLOUR OF LOVE

Colour of Love är en kampanj om säkrare sex som är ett samarbete mellan RFSU, RFSL och RFSL Ungdom. Kampanjens budskap är "Behåll den sköna känslan" och syftar till att informera om och motivera till säkrare sex och testning för hiv och andra sexuellt överförda infektioner (STI). Projektet utbildar medlemmar i organisationerna att hålla i motiverande samtal om säkrare sex inom uppsökande verksamhet. De som deltagit i utbildningen kan sedan arbeta i Colour of Loves namn som kampanjinformatörer på musikfestivaler, stränder, i nattklubbsmiljöer och på andra liknande ställen. Målgrupperna för kampanjen är unga, unga vuxna och män som har sex med män (MSM).

Då efterfrågan funnits, har det även genomförts en mer omfattande och grundläggande helgutbildning specifikt riktad till personer med annan etnisk bakgrund än svensk. Ungefär hälften av deltagarna gick sedan en påföljande informatörsutbildning.

Mot årets slut har tid lagts på att tillsammans med projektorganisationerna och Smittskyddsinstitutet diskutera fram en ny organisering för Colour of Love. Som resultat kommer kampanjen med start 2013 att genomföras med avtalskrivning istället för med ett projektansökningsförfarande.

637 respondenter har svarat på frågor om hur de upplever kampanjen Colour of Love. Utvärderingen har genomförts av externa utvärderare som följt upp nyligen avslutade kampanjsamtal under ett flertal olika tillfällen.

- 46,3 procent av respondenterna säger att de känner till kampanjen sedan tidigare
- 94,6 procent upplevde samtalet som bra eller mycket bra

- 85,3 procent säger att de lärde sig något nytt i mötet med CoL

(Underlaget som här redovisas består av 613 respondenter. Resultaten var snarlika från utvärderingen 2011.)

RIO

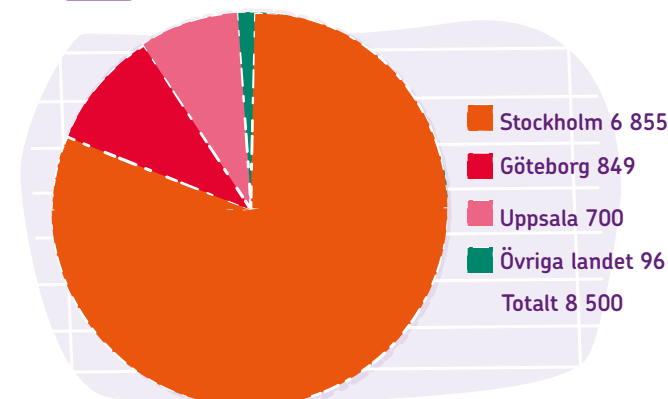
Vårens RIO-träff (RIO står för RFSU:s Informatörsorganisering) var en konferens som i första hand riktade sig till dem som samordnar informatörsverksamheten i lokalföreningar, kursledare för informatörsutbildningarna samt Color of Love-samordnare inom RFSU.

Det har hållits i tre informatörsutbildningar i nationell regi: i Gotland, Umeå och Örebro, där det utbildats 45 informatörer av tre olika kursledare. RFSU Stockholm, Göteborg och Uppsala har hållit sina utbildningar i egen regi. Totalt har det utbildats 80 informatörer i landet.

Utvärderingar har genomförts under och efter samtliga kurser och besvarats av såväl deltagare som kursledare vilka sett mycket positivt på utbildningsinsatserna.

ANTAL UNGA SOM HAFT ETT SKOLINFORMATÖRSPASS

RFSU

SEPTEMBER

OMVÄRLDEN

Förbundsordförande Kristina Ljungros går ut med att RFSU vill att regeringen tillsätter en utredning som ser över frågan om huruvida barn kan ha fler än två juridiska vårdnadshavare, och inte som i dag bara två.

Den prisbelönta amerikanske sexualupplysaren, författaren, filmskaparen och radioprataren Tristan Taormino håller i en workshop för RFSU i Stockholm.

RFSU och Ottar är på bokmässan i Göteborg och håller 15 minutersamtal under rubriker som "Sex på lätt svenska", "Hotet mot abortträtten i Europa" och "Behovet av erotisk litteratur".

RFSU Dalarna är med när Falu Pride hålls den 22 september.

Fortsätt #prataomdet startar sin turné där RFSU samtalar om sexuella gränser i anslutning Åsa Olssons pjäs. Den riksomfattande turnén vänder sig till gymnasieskolor, högskolor och universitet.

OKTOBER

Spaniens justitieminister Alberto Ruiz Gallardón säger att han vill att Spanien ska återgå till 70-talets abortlagar och att i princip bara gravida kvinnor som har utsatts för våldtäkt eller vars liv är i fara ska få avbryta graviditeten.

Jonas Gardells omtalade TV-serie *Torka aldrig tårar utan handskar*, om homosexualitet och aids i Sverige under 80-talet, visas i tre delar på SVT och diskuteras flitigt i fikarummen.

Uruguay legaliserar abort som andra land i Sydamerika efter Guyana. Dock gäller detta endast under graviditetens första tredjedel och kvinnan måste först konsultera tre medicinska experter om riskerna.

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

FOTO: RASMUS MALM

”Sexpodden” är vuxenradio från RFSU. Lättillgänglig sexualupplysning med programledarparet Erik Haag och Katarina Andersson samt RFSU:s sexualupplysare Maria Bergström och Pelle Ullholm, som syns på bilden.

SEX FÖR VUXNA

Varannan vuxen man tror att en kvinna lättast blir gravid två dagar före mens. En lika stor andel av männen saknar basal klitoriskoll. Detta var två av resultaten i en ny egen mätning av vuxna svenskers faktakunskap på sexualitetens område som RFSU gjorde. Undersökningen blev en del i underlaget för ”Sex för vuxna”, en ny sexualupplysningskampanj för dem som inte längre är tonåringar eller räknas som unga. Kampanjen kommer ur tanken att man behöver svar på tankar kring sex i alla åldrar men att frågorna varierar.

En anledning kan vara föräldraskap, en annan att man separerar eller får en sjukdom. Kampanjen förbereddes under 2012, men lanserades först på andra sidan årsskiftet. Inom projektet har det producerats ett studiecirkelmateriale om sex för föräldrar, en BVC-föreläsning samt ett par nya mediasatningar; ”Sexpodden” och kortfilmer om kropp och sex.

Det prestigefyllda priset ”Årets volontär” delas ut av IPPF till RFSU-veteranen Barbro Lennér Axelson. Hon tilldelas priset sina för betydande insatser i genusfrågor och för SRHR-politiken internationellt.

I Galway på Irland råkar Savita Halappanavar ut för ett missfall och dör eftersom sjukhuset vägrar att ta ut fostret och på så sätt rädda hennes liv.

I en undersökning från RFSU bland landets ungdomsmottagningar uppger sex av tio att de saknar särskild verksamhet riktad till unga män. Fler insatser borde göras för att nå denna grupp med sexualupplysning, rådgivning och samtal, anser RFSU.

Den starkt abortkritiske Tonio Borg från Malta utses till EU-kommissionär med ansvar över hälsofrågor.

KURSER, UTBILDNING OCH KONFERENSER

KURS OM PREVENTION

Det har tagits fram en ny kurs om prevention av hiv/STI för kliniskt verksam personal. Kursen som hölls under våren var fullbokad och fick mycket god kritik av deltagarna. I fokus var: unga och unga vuxnas risktagande, undersökning av killar, diagnostik och behandling av hiv/STI, bemötande av patienter, hur man kan stödja en patient till att berätta för en partner att man bär på hiv/STI.

VÄRLDSKONFERENS OM HIV/AIDS

RFSU deltog i den internationella hiv/aids-konferensen ”AIDS 2012” i Washington med fyra representanter från förbundsstyrelsen och fyra från kansliet. Ett särskilt bevakningsområde var de straff som omgärdar överföring av hiv. En ut-

förlig konferensrapport spreds sedan inom RFSU.

I Nationella Hivrådet som samordnar insatser mot hiv/aids, har RFSU särskilt lyft frågor som integrerar hiv/STI med SRHR. Under året har RFSU även deltagit i Organisationsforum – som samlar de organisationer som arbetar med hiv i Sverige – och där tagit initiativ för att lyfta temat ”migration och hiv”.

UNGA SEX OCH INTERNET I GÖTEBORG

För tredje året i rad arrangerade Umeå universitet och Ungdomsstyrelsen kursen ”Unga sex och internet”. Den omfattade 7,5 högskolepoäng och pågick under tre tredagersperioder på tre olika orter i Sverige. Kursen innehöll föreläsningar, litteraturstudier och tog upp olika metoder för förebyggande arbete. Personal från RFSU var kurs- och processledare på kursen som hölls i Göteborg.

ILLUSTRÄTOR: DAN BERGLUND

Fyra kortfilmer om kropp och sex: Vad är outercourse? När är tajningen rätt? Lika men ändå unika. Så funkar orgasmen.

RFSU

RFSU Göteborgs BDSMF-grupp håller i Riksmöte 2012. Utöver medlemmarna i Göteborg deltar folk från RFSU:s lokalföreningar i Stockholm, Skåne och Örebro.

NOVEMBER

Malawi i sydöstra Afrika upphäver sin lagstiftning mot samkönade sexuella relationer, i avvaktan på formellt beslut från landets parlament. Polisen får order om att inte arresteras eller åtala homosexuella.

OMVÄRLDEN

World Aids day infaller den 1 december och RFSU deltar i aktiviteter på flera håll i landet.

DECEMBER

Den 10 december arrangerar RFSU Göteborg en föreläsning med Nour El-Refai, 2012-års vinnare av RFSU-priset.

Maria Andersson tillträder som ny generalsekreterare för RFSU.

Över en halv miljard kondomer har sålts sedan det första konstaterade hiv-fallet i Sverige, vilket innebär att det har sålts i genomsnitt 19 miljoner kondomer per år på den totala marknaden i Sverige de senaste 30 åren.

Initiativet #vågaanmäl startas för att sätta ljus på att fyra av fem inte vågar anmäla våldtäkt. Bland initiativtagarna syns programledaren Cissi Wallin och bloggaren Lady Dahmer.

RFSU släpper appen *Blommar & Bin* – ett kul sätt för personer i relationer att prata sex. Och kanske prova något nytt. Användarnas sexuella önskningar matchas och skickas ut som påminnelser klockan 15.00 varje dag, lagom till eftermiddagsfikat.

”IPPF måste bli pionjärer igen”

Hbt-rättigheter och aborträtt. Det är de enskilt mest infekterade frågorna som IPPF:s Afrikakontor har att hantera just nu. Och en del av lösningen är en helt ny syn på sex, menar Olufunmilayo Balogun-Alexander, som kom på besök till Sverige och RFSU i våras.

Begreppet ”family planning”, används ofta när sexuella och reproduktiva rättigheter diskuteras. Funmi Balogun, som hon förkortar sitt namn, är inte helt nöjd med ordvalet.

– ”Familjeplanering” appellerar inte till unga. Och det sätter allt fokus på reproduktion, fast sexuella och reproduktiva rättigheter är så mycket mer.

Funmi Balogun vill etablera en ny syn på sex och sexualitet.

– Vi måste fokusera på njutningen! Mycket sex är bara till för njutning och har ingenting med familjeplanering att göra. Sådant sex måste börja betraktas som lika viktigt.

IPPF Afrikaregionen är som Funmi Balogun säger ”pro choice”, för rätten att välja abort, oavsett anledning. Men mycket finns kvar att göra för att lagliga, säkra aborter ska bli tillgängliga för alla och tiotusentals kvinnor dör av osäkra aborter varje år.

– I stort sett alla afrikanska länder har lagar som tillåter abort i vissa fall, till exempel när kvinnans liv är i fara eller efter en våldtäkt. Det här är en öppning att arbeta utifrån – uppenbarligen ses

kvinnans liv ändå som viktigare än fostrets.

Många tror, efter att ha lyssnat till vad som till exempel sägs i kyrkan, att aborter är helt olagliga, berättar Funmi Balogun. Därför handlar mycket av IPPF:s arbete om information, bland annat till sjukvårdspersonal.

Vi måste fokusera på njutningen! Mycket sex är bara till för njutning och har ingenting med familjeplanering att göra. Sådant sex måste börja betraktas som lika viktigt.

OKUNSKAP OM HBT-RÄTTIGHETER

Arbetet för hbt-personers rättigheter börjar även det med information om hur de lagar som finns faktiskt ser ut.

– Hbt-personer är inte förbjudna i något land, vilket man ofta tror. I de här länderna är det själva handlingen som inte är tillåten, aldrig personen. Vi får börja i den änden när vi arbetar: Hbt-personer är människor och har därför rätt till allt vad det står i deras länders konstitution om rättigheter. Detta måste vi berätta för folk.

Ofta är det svårt att driva program med ett sådant fokus eftersom folk tror att homosexualitet är olagligt, säger Funmi Balogun. Hon berättar om ett av organisationens pilotprojekt i Kamerun som ska garantera unga hbt-personers tillgång till vård på lika villkor. En verksamhet av detta slag är helt laglig, fick de först övertyga kliniken om.

FOTO: RFSU/CAROLINA HEMLIN

GRADVISA FÖRÄNDRINGAR

Först på sikt går det att förändra staters lagstiftning, säger Funmi Balogun. Tills dess handlar det om att arbeta inom de ramar som finns, med lagar som ofta är mer tillåtande än praktiken av dem. Även internt i IPPF Afrikaregionen finns det arbete kvar. Abort och hbt-rättigheter är kontroversiellt för många anställda. Men organisationen förändras.

– Frågan om familjeplanering var radikal när den lanserades. Nu måste vi driva abortfrågan och frågor om hbt-personers rättigheter. IPPF måste bli pionjärer igen.

TEXT: SARA BORSIIN
[PUBLICERAD PÅ OTTAR.SE 2012-02-16]

FAKTA IPPF

IPPF står för International Planned Parenthood Federation och är en internationell paraplyorganisation där RFSU ingår.

Funmi Balogun har lång erfarenhet av att arbeta med frågor kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Sedan 2008 arbetar hon på IPPF:s Afrikakontor där hon är chef för policy och påverkansarbete.

WEBB OCH SOCIALA MEDIER

RFSU:S WEBBPLATS

RFSU.se ökade under året sina unika besökare med 40 procent jämfört med 2011. De blev successivt fler och fler under året, troligen på grund av det systematiska arbetet med att skriva lättillgängliga artiklar om sexualpolitik och sexualupplysning. Artiklarna har behandlat både internationella och svenska händelser och spridits på Twitter och Facebook. Fler följer nu RFSU i sociala medier och engagerar sig mer i inläggen. Det har också producerats flera Youtube-klipp med intervjuer och fakta om allt ifrån kondomer till vad det finns för fördelar med att bli medlem i RFSU. En animerad film med titeln "Vad håller RFSU på med?" visades sammanlagt 13 000 gånger, och finns på svenska och engelska. De populäraste undersidorna för RFSU.se var de som handlade om: kondomer och produkter, sexteknik och praktik, könssjukdomar och hiv, frågelådan, RFSU-kliniken, fittfakta samt texterna från "Sex på ditt sätt" som släpptes i april.

Under året släpptes också Kondomplanen, ett digitalt verktyg för att komma till rätta med sitt kondomanvändande. Dessutom lanserades RFSU:s första app för smarta telefoner, *Blommor & Bin*, ett lekfullt sätt för personer i relationer att prata om sex.

RFSU PÅ NÄTET

1 224 468

antalet unika besökare på RFSU.se

42 639

antalet unika besökare från Facebook

4 366

antalet unika besökare från Twitter

De vanligaste sökorden som ledde till RFSU.se var

RFSU **könssjukdomar** graviditetstest
herpes kondomer **analsex** RFSU
 kopparspiral sterilisering RFSU-kliniken
 RFSU slicklapp **klamydia** RFSU
 könssjukdomar graviditetstest **herpes**
kondomer analsex kopparspiral
 sterilisering RFSU-kliniken
 slicklapp klamydia könssjukdomar
 graviditetstest herpes RFSU-kliniken
 RFSU slicklapp **klamydia** RFSU
 könssjukdomar graviditetstest
 herpes kondomer **analsex** herpes
 kopparspiral sterilisering slicklapp klamydia
 könssjukdomar graviditetstest RFSU
herpes kondomer analsex slicklapp
 kopparspiral sterilisering **herpes**
 slicklapp RFSU-kliniken klamydia
 graviditetstest herpes **kondomer**
 analsex kopparspiral sterilisering

KONDOMPLANEN

Kondomplanen är ett interaktivt verktyg för egenreflektion på nätet för att få unga vuxna och vuxna att tänka kring sitt kondomanvändande. Verktøget inbjuder användarna att väga kondomens för- och nackdelar mot varandra, se sina egna mönster och fatta sina egna beslut. Målsättningen med verktøget är att användaren ska få en egen "kondomplan" för framtida sexsituationer.

GRUNDEN FÖR KONDOMPLANEN

- ▶ Att tänka kring tillgängligheten i många olika situationer.
- ▶ Att hitta sätt att presentera inför en partner att du är en som väljer kondom.
- ▶ Att kunna göra verklighet av din plan när det gäller, i både skarpt och varmt läge.

FOTO: FANCY

NEDLADDNINGAR AV APPEN "BLOMMOR OCH BIN" 2012

Iphone: 5 284

Android: 1 899

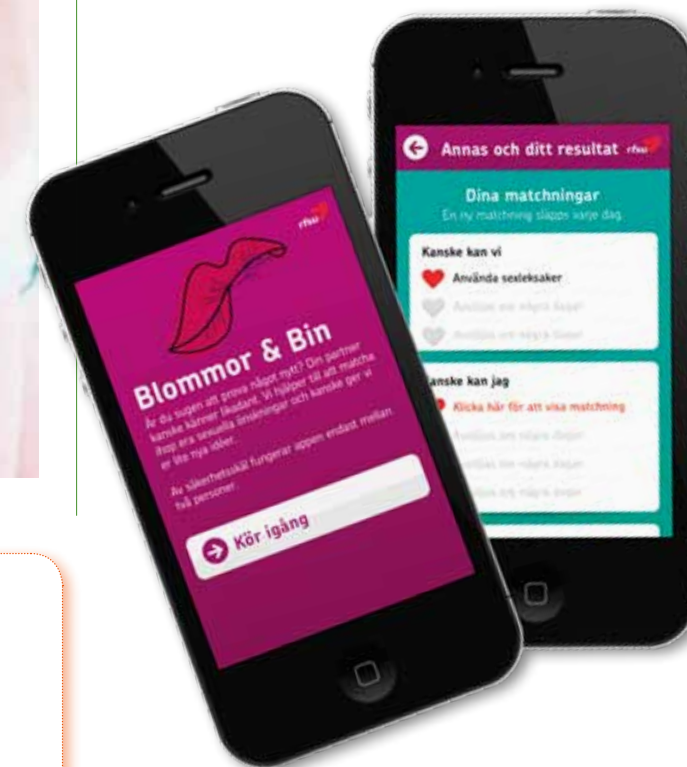
Totalt: 7 183

"Syftet är utmärkt, idén är kul, designen snygg, funktionerna enkla. Det ska erkännas att det är ovant att bli så pass personlig i en app men jag antar att man lär känna även den med tiden."

AFTONBLADETS APPGUIDE 21/12 2012

LANSERING AV MOBILAPP

RFSU:s första mobilapplikation lanserades under året och heter *Blommor & Bin*. Syftet med appen är att på ett lustfyllt sätt ge användaren inspiration i sexlivet, uppmuntra till att själv göra reflektioner kring hur man vill ha det, och prata med sin partner. Appens målgrupp är vuxna som lever i relationer. Vid årets slut hade appen funnits på marknaden i cirka tre veckor och laddats ned av 7 138 personer.

RFSU NÅR UT

»Läs artikeln, begrunda strategier, fortsatt kämpa för kvinnors rätt till fria, lagliga och säkra aborter.«

EU-MINISTER BIRGITTA OHLSSON TWITTRAR OM OTTARS REPORTAGE "KRIGET MOT ABORTKLINIKERNA", PUBLICERAT I #2 2012.

Anders Birgersson, Zoopeople och Kristina Lindquist, en av Ottars chefredaktörer, i samband med Svenska Publishingpriset 2012.

OTTAR

Ottar är RFSU:s tidskrift som skildrar, granskar och underhåller på temat sexualpolitik. Under 2012 gav Ottar ut fyra nummer med reportage, nyheter, debatt och kultur: I mars uppmärksammades såväl mödradödlighet och cancer som bdsm och tvångssteriliseringar i ett nummer med tema "Sjukt". I juni kom ett extrajockett nummer med tema "USA", där redaktionen efter en längre reportageresa bland annat skrev om hotet mot den fria aborten i landet. Efter sommaren kom numret "Knas" där Ottar tog sig an diverse galna sexmyter och frågade sig vad som egentligen är tabu för en sexpositiv aktivist. I december fördjupade sig redaktionen i temat "Familj", med granskning av regeringens familjepolitik, av socialtjänsten och av systemet för donerade könscler. En krönika om barnfrihet fick stor spridning i medierna.

Hemsidan Ottar.se gick in på sitt andra år. Ottar.se är en nyhetstidning på nätet som bevakar omvärlden ur ett sexualpolitiskt perspektiv och publicerar artiklar, krönikor och blogginslag ett par gånger i veckan. Ottar.se rymmer också den digitala versionen av tidskriften Ottar. Antalet besökare växte under året från drygt 94 000 vid årsskiftet till drygt 145 000 i december 2012.

I november belönades Ottar – och tidningens formgivare Zoo-people – för andra året i rad på Svenska Publishingprisets gala i Stockholm, i år i kategorin "bästa medlemstidning". Motiveringen lød: »För ett starkt omslag, fräcka bilder och en väl avvägd typografi.«

OTTAR I SIFFROR

6 302: Ottars upplaga

145 333: Antalet unika besökare på Ottar.se

1 977: Ottars fans på Facebook

2 229: Ottars följare på Twitter

RFSU NÅR UT

FORTSÄTT #PRATAOMDET

Tillsammans med den ideella föreningen Fortsätt #prataomdet hade RFSU ett samarbete kring en teaterföreläsning med samma namn. Föreläsningen turnerade i hela landet med gymnasieelever som främsta målgrupp och sågs under året av sammanlagt 4 300 personer vid totalt 32 föreläsningar.

Föreläsningen baserades på texter om sex i gråzonen som publicerats i samband med Twitterkampanjen #prataomdet. Efteråt ledde sexualupplysare från RFSU ett samtal med publiken.

RFSU:s uppdrag som sexualupplysare var att sätta i gång samtalen efter föreläsningarna, samla upp funderingar från publiken och att bena ut vad gråzonssex kan vara. Begreppen "ömsesi-

RÖSTER OM "FORTSÄTT #PRATAOMDET"

"Stämningen i lokalen är skör, men intensiv efter att de fyra skådespelarna, lite magiskt ackompanjerade av Juvelen, har framfört ett urval av de berättelser som hittat sin väg ut i det fria sedan debattens början."

KVÄLLSPOSTEN

"Det är befriande rakt på sak och direkt: Fortsätt #prataomdet tar oss rätt in i sängkammarens mest intima vrå."

NUMMER.SE

"Texterna drabbar på olika sätt; de gör ont. Får en att vrida sig av pinsamhet. Eller att känna igen sig."

HELSINGBORG DAGBLAD

"Om man satt sig på planet till NY kan man ju inte plötsligt hoppa av."
ELEVS JÄMFÖRELSE MED HUR SVÅRT DET ÄR ATT AVBRYTA SEX NÄR MAN BÖRJAT. DETTA CITAT ANVÄNDS RESTEN AV TURNÉN.

FOTO: JOSÉ FIGUEROA

Ur föreläsningen Fortsätt #prataomdet.

dighet" och "övergrepp" användes för att ringa in gråzonen och publiksamtalen handlade om hur man ska tolka signaler, att ge konkreta exempel på hur man kan fråga sin partner både med eller utan ord, samt vikten av att sluta om man inte är helt säker på sin partners samtycke. Hela föreläsningen, inklusive det efterföljande samtalet, var cirka 90 minuter långt och erbjöds kostnadsfritt för gymnasieelever och högskolestudenter runt om i hela landet. Den åtta veckor långa turnén finansierades av Svenska Postkodlotteriet.

Det har även tagits fram ett pedagogiskt material riktat till lärare med texter från föreläsningen, metoder för att starta samtal och tips till läraren.

"GO STRAIGHT HOME"

Film har visat sig vara ett effektivt medium för att nå fram till unga vuxna som är en prioriterad målgrupp för RFSU. Under året initierades därför ett samarbete med produktionsbolaget Film and Tell som är specialiserade på film som medel för att förändra. Från en idé i mars om att fånga en bangladeshisk skolflickas väg som kantas av sexuella trakasserier, fanns vid årsskiftet den färdiga dokumentären *Go Straight Home*.

Iga Mikler, Reba och Maud Nycander under filminspelningen.

Succéregissören Maud Nycander och filmarhoppet Iga Mikler reste i augusti till Bangladesh huvudstad Dhaka för att finna sin huvudperson. Regissörerna fick assistens av RFSU:s samarbetspartner Steps Towards Development med att komma i kontakt med rektorerna på Dhakas välövervakade skolor. Till slut fann de fjortonåriga Reba och porträtterade henne och hennes vardag. *Go Straight Home* handlar om sexuella trakasserier, barnäktenskap och Rebas dröm om en utbildning. Under året tillkom flera partner till filmprojektet: Svenska filminstitutet, SKR och ActionAid. Filmen hade redan vid årsskiftet flera säkrade visningskanaler, med urpremiär på Göteborgs Internationella Filmfestival. Under hösten 2013 ska den visas på SVT med tillhörande studietid. Flera av RFSU:s lokalföreningar har också

visat intresse för att visa filmen. En målsättning i projektet är att skapa utrymme för eftertanke och samtal efter att en filmvisning ägt rum så att publiken ska förstå betydelsen av fattigdomsbekämpning och ett rättighetsbaserat arbete.

Go Straight Home är en del av RFSU:s aktiviteter "SRHR genom en kameralins". Det är i sin tur en del av insatsen "SRHR Reality Check" inom Sidas informationsanslag.

FOTO: IGA MIKLER

RFSU NÅR UT

PRIDE

Sedan ett flertal år har RFSU deltagit i Stockholm Pride. I år valde förbundet att anlita Stockholmsföreningen för att genomföra projektet i hela förbundets namn. RFSU hade ett tält i Pride Park, ett flertal programpunkter på Pride House samt ett eget ekipage i paraden.

I tältet pågick två tävlingar parallellt; ett quiz om global sexualpolitik samt en erotisk novelltävling, dessutom anordnades workshops då Internationella gruppen, Bdsm-gruppen och Vulva-gruppen besökte tältet. Internationella gruppens workshop blev en besöksuccé. De hade med sig en stor världskarta där besökarna kunde sätta nålar på de platser där de haft sex för att tydligt illustrera att sex är en global fråga och att den sexualpolitiska kampen måste föras internationellt. Under veckan värvades 39 nya medlemmar i tältet.

ALMEDALEN

Under almedalsveckan arrangerade RFSU sex olika seminarier. Det mest uppmärksammade var det som ordnades tillsammans med EXPO för att belysa kopplingen mellan högerextrema rörelser i Europa och hotet mot aborträtten. Seminariet

FOTO: DANIEL IVARSSON

besöktes av 160 personer mot de förväntade 60. Övriga teman för seminarierna var: Sex och religion, stigmatisering av hiv, äldre och sex, dagens sexualupplysning, samt ett seminarium om byxmyndighet som arrangerades tillsammans med Fryshuset.

BOK- OCH BIBLIOTEKSMÄSSAN

I september medverkade RFSU och Ottar vid den årliga Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. RFSU, Ottar och RFSU Göteborg delade på en specialdesignad och välbesökt monter i B-hallen. Här skedde försäljning, medlemsvärvning och sexualpolitiska samtal, inte minst kring sexualupplysningsboken "Världens viktigaste bok".

15 montersamtal genomfördes under mässan, under rubriker som "Sex på lätt svenska", "Hotet mot aborträtten i Europa" och "Behovet av erotisk litteratur". Bland deltagare och gäster märktes serietecknaren Nina Hemmingsson, genusvetaren Ulrika Dahl, journalisterna Johanna Koljonen, Inti Chavez Perez och Maria Sveland samt författarna Anna Dahlqvist och Carl-Michael Edenborg.

FOTO: RFSU/MARIELLE NAKUNZI

BARNVAGNSMARSCH MOT MÖDRADÖDLIGHET

På internationella kvinnodagen 2012 samlades människor i 27 svenska städer – och i åländska Mariehamn – för att manifestera mot mödradödlighet.

Kampanjen, som nu heter "Barnvagnsmarschen mot mödradödlighet" istället för "Unite for Women", finns för öka allmänhetens kunskap om mödradödlighet, göra RFSU:s internationella arbete känt samt bilda opinion i frågan så att politiker reagerar. RFSU och alla som gick marschen hade som krav att biståndsmedel till preventivmedel, sexualundervisning och säkra aborter ökar.

Totalt marscherade mer än 1800 personer. I Stockholm samlades 600 personer i snällblåsten på Norrmalmstorg med Mynttorget och ett möte med utrikesminister Carl Bildt som mål. Generalsekreterare Åsa Regnér överlämnade tillsammans med Sissela Kyle, skådespelare och mamma-

ambassadör RFSU:s politiska krav. Mötet bevakades av både Sveriges Radios Ekot och SVT:s Rapport. Kvällsändningarna av både Rapport och Aktuellt rapporterade dessutom från barnvagnsmarschen och mötet med utrikesministern.

Alla lokalföreningar fick frågan om att medverka i kampanjen och totalt arrangerades marscher av elva lokalföreningar. Året innan vittnades det om potentialen i privatpersoners engagemang. Det visade sig bli ännu större än året innan, hela 17 marscher arrangerades av personer som ännu inte var medlemmar i RFSU.

Antalet publicerade artiklar och inslag om kampanjen var ungefär detsamma som året innan. Tack vare rikstäckande och lokala sändningarna i SVT:s nyhetsprogram ökade räckvidden med 20 procent.

Att lyfta fram "röster från syd" är en riktlinje från SIDA. I januari 2012 besökte Åsa Regnér tillsammans med Sissela Kyle och RFSU:s pressansvarige Bangladesh. Detta resulterade i flera artiklar om mödradödlighet baserade på Kyles erfarenheter från resan.

FOTO: RFSU/CAROLINA HEMLIN

“Det är bra att RFSU sätter lite ’eld i baken på oss’, så att säga. Vi argumenterar för dessa frågor ur ett utvecklingsperspektiv. Många faktorer spelar in i ett lands utveckling och det här är en viktig sådan.”

CARL BILDT KOMMENTERAR MÖTET MED RFSU I ETT PRESSMEDDELANDE FRÅN REGERINGEN

FOTO: RFSU/CAROLINA HEMLIN

BARNVAGNSMARSCHEN I SIFFROR

1 836 personer marscherade i hela landet. Kampanjsajten uniteforwomen.se hade 3 948 unika besökare. Facebooksidan fick 476 stycken fler följare, från 3 942 till 4 418.

FOTO: PRIVAT

FOTO: PRIVAT

RFSU:S TRE KRAV

- Att regeringen avsätter minst 10 procent av biståndet till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.
- Att Sverige sätter press på EU att höja biståndet till kvinnors sexuella hälsa och rätt till abort.
- Att tonårsflickors särskilda behov av preventivmedel och sexualundervisning prioriteras.

RFSU-klinikens verksamhet omfattar både kliniskt och utåtriktat arbete. Den kliniska delen innehåller sexualmedicinskt- och psyko-terapeutiskt patientarbete. Den utåtriktade verksamheten består främst av utbildningar och föreläsningar, handledningsuppdrag, kontakter med media och mottagande av studiebesök.

RFSU-kliniken fungerar som en professionell kunskapsbas i kliniska frågor för RFSU:s förbundskansli och den övriga organisationen. Därtill genererar det kliniska arbetet impulser till nya frågeställningar för RFSU:s sexualpolitiska arbete.

Patientarbetet finansieras genom avtal med Stockholms läns landsting och baseras på antalet genomförda patientbesök. Ingen ersättning utgår för telefonrådgivning/telefonrecept eller återbud/uteblivande. Den nedre åldersgränsen för patienterna är 20 år.

PREVENTIVA INSATSER

Basen i det sexualmedicinska arbetet är preventiva insatser som syftar till att minska spridningen av sexuellt överförbara infektioner (STI) och förebygga oönskade graviditeter.

För klinikens barnmorskor och sjuksköterskor har arbetsuppgifterna huvudsakligen bestått av patientmottagning, inklusive provtagning och omhändertagande av provsvar, samt av telefonrådgivning och att kalla patienter med positiva provsvar. Barnmorskorna arbetar också regelbundet med att besvara frågor från allmänheten i RFSU:s frågelåda och chatt, samt att bistå konsumenter med svar på frågor om RFSU AB:s produkter.

Vid kliniken arbetar ett tvärprofessionellt team bestående av barnmorskor, sjuksköterska, undersköterskor, psykoterapeuter och läkare. Den fasta staben om nio tjänster inklusive verksamhetschefen kompletteras av timanställda som arbetar på konsultbasis.

PREVENTIVMEDEL

Under 2012 har RFSU-kliniken förmedlat:

60

NEXPLANON [hormonstav som sätts in under huden]

61

PESSARER

7 500

KONDOMER

2 000

PREVENTIVMEDELSRECEPT

Två undersköterskor med utbildning i smittspårning har haft ansvar för det praktiska arbetet vid mottagningarna, stora delar av kontaktspårningen samt provtagning och provsvar.

Den vanligaste anledningen till besök vid kliniken har varit oro för sexuellt överförda infektioner. Många är smittspårade och uppmanade att testa sig i enlighet med smittskyddslagens regler.

En del söker också behandling för könssjukdom som påvisats i test som de själva köpt på apotek eller via internet. Många kvinnor vill samtidigt få råd om preventivmedel och få

recept på dessa. Frågeställningarna har även gällt andra sexuellt relaterade problem, som smärta vid samlag och övergrepp. Många av patienterna återkommer till RFSU-kliniken, men varje år tillkommer samtidigt ett stort antal nya besökare, i år liksom föregående år låg antalet nybesökare på 39 procent

Det var cirka 25 procent fler kvinnor än män som sökte sig till den sexualmedicinska mottagningsverksamheten. Huvudorsaken är att preventivmedelsrådgivning och förskrivning av preventivmedel främst efterfrågas av kvinnor. Åldersmässigt är spridningen stor men den största gruppen, cirka 70 procent, är mellan 20 och 35 år.

PREVENTIVMEDEL

Efterfrågan på hormonfria preventivmetoder ökar och fler kommer för att sätta in kopparspiral eller prova ut pessar. En anledning till ökningen kan vara att pessaren är kostnadsfria för alla kvinnor inom Stockholms läns landsting.

SEXUELLT ÖVERFÖRBARA INFEKTIONER

Provtagning, behandling och smittspårning är viktiga delar i arbetet med att förebygga spridning av de sexuellt överförbara infektionerna, av vilka klamydia är den mest förekommande. Den 10 september arrangerades Klamydiamåndagen i Stockholm. Dagen är en nationell kampanj och kliniken hade öppet hela dagen för provtagning.

Ett flertal av de som kommer på klamydiamåndagen har aldrig tidigare testat sig. Under året har RFSU-kliniken medverkat i en pågående studie kring förekomsten av anal klamydia hos kvinnor, en studie som även genomförts vid några ungdomsmottagningar i Sverige.

Kliniken utförde 453 fler gonorrétest än föregående år och mer än dubbelt så många som år 2010. Den ökade

provtagningen är i linje med smittskyddets rekommendationer och sker i syfte att bromsa en fortsatt ökning av gonorré. Mycoplasma Genitalium är en sjukdom som troligen ökat de senaste åren och allt fler efterfrågar provtagningen trots att de inte har symptom. Antalet provtagningar fördubblades och tas främst på patienter med symptom där klamydia eller gonorré inte kunnat påvisas.

Sedan december 2011 finns möjlighet till att göra ett snabbtest för hiv, patienten kan då komma till mottagningen för testning och få svar inom 20 minuter. 36 snabbtest togs under 2012.

SMITTPÅRNING

Smittspårningens omfattning påverkas av antalet smittade och hur många sexuella kontakter som varje smittad har haft de senaste 12 månaderna. 478 klamydiasmittade, med i genomsnitt 3,5 uppgivna sexuella kontakter vardera, innebar närmare 1 700 smittspårningsuppdrag.

TILLGÄNGLIGHET

En viktig grund för det preventiva arbetet är hög tillgänglighet och service. RFSU-kliniken har haft mottagning dagtid måndag till fredag, samt tre kvällar i veckan. Dessutom har patienterna på måndag eftermiddag/kväll och på torsdagsförmiddagar kunnat komma på "öppen mottagning" utan föregående tidsbokning. Denna möj-

STI-PROVTAGNING

PROV	ANTAL PROV	ANDEL POSITIVA
KLAMYDIA	6 531	6.0 %
GONORRÉ	6 254	0.11 %
HIV	1 925	0 %
MYCOPLASMA GENITALIUM	1 225	11,4 %
SYFILIS	701	0 %

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

lighet är mycket uppskattad och de allra flesta har kunnat få hjälp. Vid anhopningar har kliniken erbjudit bokad tid eller hänvisat till andra mottagningar.

Möjligheten att boka sitt besök via webben används i allt högre grad och har fördelen att patienten själv kan se och välja mellan flera alternativa tider. Övergången till krav på e-legitimation eller engångskoder vid webbökning har av många upplevts som krångligt. Från och med 2012 har patienter med e-legitimation även haft möjligheten att få provsvar via funktionen "Mina vårdkontakter".

En timme per dag, fem dagar i veckan, har en barnmorska tagit emot telefonsamtal från allmänheten. Antalet samtal under året uppgick till cirka 1 500 varav ungefär 60 procent är kvinnor och 40 procent är män. De vanligaste frågorna har gällt sexuellt överförbara infektioner och preventivmedel, samt problem relaterade till kroppen och sexualiteten. Många har också ringt för att få provsvar och förnya recept. Telefonen är tillgänglig för alla i landet och många uttrycker sin uppskattning över att kunna ställa frågor anonymt.

SEXUALRÅDGIVNING OCH PSYKOTERAPEUTISKA INSATSER

MOTTAGNING

För sexualrådgivningen och det psykoterapeutiska arbetet svarar en behandlingsgrupp med psykoterapeutisk utbildning och erfarenhet. Två fast anställda legitimerade psykoterapeuter utgör navet i verksamheten. Övriga psykoterapeuter är konsulter och har sina huvudsysselsättningar i annat psykoterapeutiskt behandlingsarbete och i utbildningsverksamhet. En av psykoterapeutkon-sulterna är också psykiatriker.

Bristande lust, sexuell tvångsmässighet, funktionsstörningar och sexuellt våld (offer för sexu-

ellt våld, förövare, rädsla för att inte kunna kontrollera sina impulser, rädsla för egna fantasier) samt sexuella identitetsfrågor är vanliga orsaker till kontakten.

Efterfrågan på kliniken psykoterapeutiska verksamhetsgren har fortsatt att stiga, under året ökade besöksantalet med 12 procent (1 585 besök). Tillgängligheten på psykoterapeutiska insatser vid RFSU-kliniken begränsas av att andelen psykoterapeutiska patienter, i avtalet med Stockholms läns landsting, maximerats till 15 procent av den totala patientvolymen. Kliniken bedriver ett enträget arbete i syfte att påverka landstinget i dessa frågor.

Ungefär tre fjärdedelar av besökarna kommer på ett till fyra besök. Könsfördelningen är jämn. Den yngsta patienten var 17 år, den äldsta 79 år – ett åldersspann på 62 år.

SEXUALRÅDGIVNING PER TELEFON

Basen för den sexualrådgivande och psykoterapeutiska verksamheten är en telefonmottagning som är öppen fyra dagar i veckan, en timme åt gången.

Cirka 900 personer har fått individuell sexualrådgivning per telefon. Samtalen kommer från hela landet men främst från Stockholms län och det är något fler män än kvinnor som ring-er. Trenden är att frågeställningarna blir allt mer komplexa, samtalen tar längre tid och att det blir allt svårare att hitta andra vårdgivare att hänvisa till. Tillgången till sexualrådgivning är mycket ojämnt fördelad över riket.

RÖSTER FRÅN TELEFONMOTTAGNINGEN

"Vad bra att jag kunde få tid så snabbt! Jag har haft smärta vid samlag så länge och inte vågat söka hjälp."

UNG KVINNA

"Akutmottagningen för våldtagna kvinnor hänvisade mig. Man känner sig så utlämnad när sånt här händer och vet inte vart man ska vända sig. Min dotter mår dåligt och vill inte prata. Jag vill ju hjälpa henne men vet inte hur."

RÖST FRÅN ANHÖRIG

"Det är så bra att man kan vända sig till er med både medicinska och psykologiska frågor. De hänger ju ihop."

MAN 72 ÅR MED FUNDERINGAR OM LUST

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

Männens frågor gäller främst erektionsproblem, tidig utlösning, bristande lust, sexuell tvångsmässighet eller övergreppsproblematik. I telefonsamtalen från kvinnor har bristande lust varit ett återkommande problemområde. Därutöver har exempelvis smärtupplevelser i samband med samlag och sexuella övergrepp och dess konsekvenser varit orsaker till att kvinnor sökt hjälp. Anhöriga till personer som utsatts för sexuellt våld tas också emot för samtal. Kliniken samarbetar med Södersjukhusets Akutmottagning för våldtagna kvinnor, Stockholms stads Kriscentrum för kvinnor och Alla kvinnors hus.

Fortfarande är tendensen att allt fler med svårare problematik vänder sig till kliniken rådgivning. Många unga vuxna uttrycker djup oro över sina sexuella svårigheter så som tvångsmässig sexualitet, funktionsstörningar och bristande lust.

Telefonrådgivningen kombineras med tidsbokning vilket innebär att patienter erbjuds psykoterapeuti utifrån behov och resurser. Patienter hänvisas även till andra institutioner eller mottagningar som finns i kliniken kontaktnät. Kliniken märker tydligt att det blivit allt svårare att få offentligt finansierad psykoterapeutisk hjälp på annat håll.

Utöver enskilda människors frågor kommer många förfrågningar från till exempel psykiatrins öppenvård, familjerådgivningen eller enskilda terapeuter som inte tycker att de har tillräcklig sexologisk kompetens eller möjlighet att möta de sexuella problemen inom sina respektive verksamheter.

METODUTVECKLING PÅ DET SEXOLOGISKA OMRÅDET

UTVECKLING AV SJÄLVSKATTNINGSFORMULÄR

Under 2011 inledde kliniken ett arbete med att ta fram ett självskattningsformulär som kan mäta patientens upplevelse av såväl psykisk som sexuell hälsa. Arbetet med formuläret initierades då kliniken upptäckte att något dylikt inte funnits att tillgå och att det skulle fylla ett behov för andra verksamheter både inom och utanför Sverige. Formuläret, som hittills omfattar 80 frågor, har tagits fram i samarbete med Karolinska Institutet.

Under verksamhetsåret har instrumentet testats i en psykometrisk utvärdering av psykologstudenter vid Umeå universitet. 600 personer besvarade självskattningsformuläret. Bearbetningen av svaren pekar på att det framöver kommer att kunna utgöra ett kliniskt relevant och empiriskt välgrundat instrument. Implementeringen av formuläret i den kliniska verksamheten planeras under 2013.

BESÖK PÅ RFSU-KLINIKEN

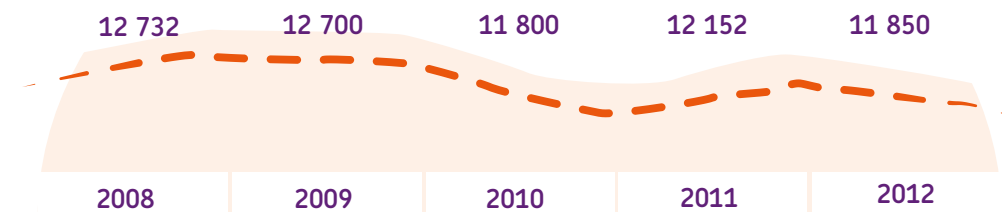

Patienterna är främst boende i Stockholms län, men även utomlänspatienter, personer som vistas tillfälligt i Sverige, eller som befinner sig i en asylprocess besöker kliniken. En dryg tredjedel av klinikkens besökare uppskattas ha annan etnisk bakgrund än den svenska.

75% HOS BARNMORSKA ELLER SJUKSKÖTERSKA

11,6% HOS LÄKARE

13,4% HOS LEG. PSYKOTERAPEUT

11 850 patientbesök gjordes på RFSU-kliniken 2011. 302 färre än 2012, detta var främst en följd av vakans på medicinsidan. 4 637 av patienterna var förstagsbesökare.

MÄN SOM UTSATTS FÖR SEXUELLT VÅLD

RFSU-kliniken har under många år arbetat med frågor som rör sexuellt våld. Under de senaste åren har allt fler män med erfarenhet av sexuella övergrepp vänt sig hit. Sedan 2010 har 25 män ur målgruppen fått samtalsbehandling på kliniken. Utifrån arbetet med dem har kliniska erfarenheter samlats och skapat ett underlag för att kunna tala om det vid föreläsningar och för andra kliniker på konferenser och liknande, bland annat "Unga Vuxna Dagar" och Psykoterapimässan.

I december tilldelades RFSU-kliniken medel från Brottsofferfonden för arbete med män utsatta för sexuella övergrepp. De 200 000 kronor som erhöles ska användas för att, parallellt med

samtalsbehandlingen, få möjlighet att samla in och sammanställa kunskaper och erfarenheter från behandlingskontakterna.

INSATSER HOS MÅLGRUPPEN 50+

Kliniken har påbörjat ett arbete med att lyfta "sexualiteten genom hela livet" och i ökad utsträckning nå personer över 50 år som har sexuella frågor och problem. Många av dem faller utanför klinikkens uppdrag från landstinget när det gäller det medicinska området. Inom vård och äldreomsorg behövs ökad kompetens kring sexuell hälsa hos äldre. Under år 2013 planerar kliniken att starta särskild mottagningsverksamhet riktad till åldersgruppen 50+.

FOTO: RFSU/JULRIKA HAMMAR

BIDRAG TILL FORSKNING KRING HPV

Inom ramen för en studie vid Clinical microbiology, Skåne University Hospital (SUS) hjälper RFSU-kliniken till med provtagning av Humant papillomvirus (HPV). Detta för att de i studien ska undersöka hur väl HPV-analysresultatet av ett urinprov (för kvinnor kombinerat med självtaget vaginalprov) stämmer överens med ett prov som är optimalt taget för HPV-analys.

DELTAGANDE I KONDOMANVÄNDNINGSTUDIEN

Drygt 400 av klinikkens besökare har besvarat en omfattande enkät i syfte att utforska diskrepansen mellan den tänkta kondomanvändningen och den faktiska. Studien, gjord vid Stockholms Universitet, är nu inne i en andra fas med djupintervjuer av ett fyrtiotal patienter. En första presentation av studien är planerad till april 2013.

UTÅTRIKTAT ARBETE

En mycket angelägen uppgift för kliniken är att sprida kunskap till andra professionella och dela erfarenheter med kollegor inom angränsande verksamhetsområden. Det har skett genom en rad föreläsningssupplett, nätverksträffar och referensgruppsmöten. Många barnmorskestudenter auskulterar årligen vid kliniken och 80 blivande läkare har fått undervisning kring hur man berör sexuella frågor i samtal med patienter. Flera ungdomsmottagningar och sjukhuskuratorer får regelbunden handledning av klinikkens psykoterapeuter och medicinsk personal medverkade preventionskurs riktad till ungdomsmottagningar. Efterfrågan på att göra studiebesök vid RFSU-kliniken är stor och flera nationella och internationella grupper har tagits emot. Kliniken medverkar dessutom ofta i RFSU:s påverkansarbete, främst som sakkunniga i frågor som berör det kliniska området.

HBT-CERTIFIERING

Samtlig fast anställd personal vid kliniken har nu genomgått hbt-certifieringsgrundande utbildning i RFSU:s regi. Certifieringen är ett kvitto på att ett systematiskt arbete genomförts och innebär en bearbetning av styrdokument och krav på uppföljningsplaner och kvalitetsgenomgång. En särskild hbt-grupp är tillsatt och har inventerat verksamheten utifrån ett normkritiskt perspektiv. Kliniken har infört regelbundet återkommande personalmöten med hbt-tema för att systematiskt fördjupa kunskaperna, utbyta erfarenheter och förbättra bemötandet av hbt-personer. Några medarbetare har också träffat Sexualmedicinskt Centrum vid Huddinge sjukhus i syfte att undersöka möjligheten att underlätta för transpersoner som söker hjälp vid RFSU-kliniken.

Under det kommande året planerar kliniken kompetensutveckling på hbt-området för de timanställda som inte genomgått certifieringsgrundande utbildning.

UTBILDNINGAR

Sexologi 15 hp

Klinikens 20:e sexologikurs avslutades, den 21:e startade och planeringsarbetet för den 22:a påbörjades. Utbildningen är ett samarbete med Ersta Sköndals högskola och riktar sig till yrkesverksamma kliniker med läkare, barnmorskor, sacionomer, och psykoterapeuter. Många sökte och 20 antogs. Kursen har mycket goda resultat i högskoleutvärderingen. 94,7 procent av deltagarna vill rekommendera kursen till sina kolleger. 100 procent anser sig ha nytta av kursen i sitt dagliga arbete.

Andrologi 7,5 hp

Den femte andrologikursen avslutades, en sjätte och en sjunde påbörjades varav den ena är förlagd till Göteborg och den andra till Östersund. Utbildningarna sker i samverkan med Ersta Sköndal, Västra Götalandsregionen och Östersunds Ungdomsmottagning. Intresset från olika ungdomsmottagningar och vårdcentraler i Västra Götaland och Norrland har varit stort. I högskoleutvärderingen säger 100 procent att de har nytta av kursen i sitt dagliga arbete och 95 procent vill rekommendera kursen till sina kolleger.

RFSU – EN FOLKRÖRELSE

RFSU VÄRMLAND: SAMARBETE MED TEATERGRUPP

RFSU Värmland har samarbetat med den Kristinehamnsbase-rade teatergruppen Små Pärlor och skrivit diskussionsfrågor till deras uppsättning av pjäsen "Mimis sexuella liv".

RFSU GÖTEBORG: SEX OCH RELATIONER PÅ LÄTTARE SVENSKA

RFSU Göteborg har genomfört tredje och sista året med projektet "Sexualitet och relationer på lättare svenska". Projektet syftar till att undervisa om sex- och samlevnad i sfi- och språkintruktionsklasser, att fortbilda lärare, samt att utveckla metoder som kan användas av lärare och informatörer. Metodutvecklingen har nu resulterat i en lärarhandledning som kommer under våren 2013.

RFSU MALMÖ: SEX FÖR ALLA

"Sex för Alla" är en grupp som arbetar med sexualupplysning och anordnar olika diskussioner riktade till personer som har någon sorts funktionsnedsättning. Under året har gruppen bland annat hållit i samtal på ett LSS-boende i Malmö, deltagit i cafékvällar på biblioteket Garaget, fortbildat sig i att skriva lättläst och skapat nytt metodmaterial för det framtida arbetet.

LOKALFÖRENINGAR OCH LOKALA GRUPPER

Under 2012 har RFSU haft 20 aktiva lokalföreningar och lokala grupper. RFSU Blekinge valde att lägga ner sin verksamhet.

RFSU LULEÅ: MEDARRANGÖRER TILL FN:S FLICKADAG

Tillsammans med den lokala FN-föreningen var RFSU Luleå medarrangör till FN:s FLICKA-dag som ägde rum för första gången den 11 oktober 2012. Evenemanget lockade cirka 100 deltagare.

RFSU LULEÅ

RFSU UMEÅ

RFSU VÄSTERÅS: TVÄRPOLITISKT NÄTVERK

RFSU Västerås har initierat ett lokalt och regionalt tvärpolitiskt nätverk för sexualpolitiska frågor. Inledningsvis har man diskuterat ungdomsmottagningarnas öppettider under sommaren. Nätverket kommer framöver att ses för ett möte var tredje månad där RFSU Västerås sätter agendan. Hittills har de träffat samtliga kommunalråd med respektive politiska sekreterare, pratat kommunal sexualpolitik och presenterat verksamheten för Individ och familjenämnden.

RFSU UPPSALA: SEXDAGARNA

För femte året i rad anordnades sexdagarna i Uppsala, detta år i samarbete med Kondoma Mera!, Uppsala Studentkår och Värmlands Nation. Temat var "Sex och normer" och återspeglades i föreläsningar om bdsm, polyförhållanden, maskulinitet och ett panelsamtal där bland andra årets RFSU-pristagare Nour El-Refai medverkade. Sexdagarna lockade omkring 500 besökare och lokala medier.

RFSU STOCKHOLM: UNG 08

Den 14-18 augusti deltog RFSU Stockholm med ett sexualupplysningstålt på Sveriges största ungdomsfestival: Ung 08 i Kungsträdgården, en festival som RFSU besökt sedan starten år 2000. I tältet fick ungdomarna träffa Colour of Love-informatörer och lära sig mer om bland annat kukkunskap, fittfakta och myter om sex.

RFSU – EN FOLKRÖRELSE

LOKALT OCH REGIONALT ARBETE

INITIATIVET FÖR LOKAL OCH REGIONAL FÖRSTÄRKNING

Arbetet med lokal och regional förstärkning fortsatte under året. Efter en omfattande utvärdering som visade att lokalföreningarna var väldigt nöjda med det nya arbetssättet, beslutade förbundsstyrelsen att stärka arbetet ytterligare genom att öka tjänstegraden hos de tre befintliga regionala föreningsutvecklarna som är placerade hos RFSU Stockholm, RFSU Malmö och RFSU Göteborg. Det beslutades även om att tillsätta en ytterligare tjänst med placering i Gävle som kommer ha ansvar för de norra länen.

MEDLEMSKONFERENSER

Det genomfördes två medlemskonferenser. På våren var temat "Kommunikation och sociala medier" då föreningarna kom med erfarenheter av att kontakta politiker, av bloggande, arbete med radio och strategier för facebook.

FOTO: DANIEL IVARSSON

FOTO: DANIEL IVARSSON

Höstkonferensen handlade om lokal sexualpolitik och påverkansarbete där "Hur kan vi använda lokalpolitiken för att uppnå våra mål" var den bärande frågan. Några positiva erfarenheter av sådant arbete visade både RFSU Luleå, som fick sina lokalpolitiker att besluta om en subventionering av preventivmedel till ungdomar upp till 25 år, och RFSU Stockholm som uppmärksammat politiker på frågan om ungdomsmottagningarnas öppettider under sommaren. Vidare diskuterades hur lokalföreningarna bäst ska kunna använda Sverigebarometern som ett sexualpolitiskt verktyg.

FOTO: DANIEL IVARSSON

NYTT INTRANÄT: KLICK

I februari lanserades RFSU:s nya intranät Klick. Inloggningsuppgifter skickades ut till samtliga medlemmar och 1 556 personer valde att börja använda intranätet under året. Här kan nu medlemmar, förtroendevalda och anställda ta del av information och nyheter, dela med sig av kunskap och diskutera med varandra. Intranätet har gett samtliga användare en helhetsbild av RFSU:s verksamhet och en gemensam referensram och kunskapsplattform att verka från.

Två studenter i Medie- och kommunikationsvetenskap vid Uppsala universitet, Stina Gabrielson och Jill Johansson Vennelin, undersökte i sin C-uppsats Klicks diskussionsforum för att se hur ett intranät kan påverka medbestämmande och praktisk demokrati inom en organisation. Deras slutsatser var att en stor del av forumet användes i kunskapsöverförande syfte, och att de debatterande inläggen präglades av respektfullhet och god ton, även då det rörde meningsskiljaktigheter. Sammanfattningsvis ansåg författarna att det finns goda möjligheter att förbättra medbestämmandet inom RFSU med hjälp av Klick.

FOTO: RFSU/CAROLINA HEMLIN

RFSU:s förbundsstyrelse 2012. Övre raden från vänster: Charles Åkerblom Roskvist [ordinarie ledamot], Petter Forkstam [vice förbundsordförande], Måns Magnusson [suppleant], Tove Larsson [suppleant] Mellanraden från vänster: Emma Wieslander [ordinarie ledamot], Kristina Ljungros [förbundsordförande], Anders Karlsson [suppleant], Margareta Karlsson [ordinarie ledamot], Ulrika Holmström [ordinarie ledamot] Nedre raden från vänster: Jecinta Okumu [ordinarie ledamot], Alán Ali [suppleant], Ellinor Dahlén [ordinarie ledamot], Fataneh Farahani [ordinarie ledamot], Mina Gäredal [ordinarie ledamot]. Saknas på bilden: Mikael C Eriksson [ordinarie ledamot], Katarina Öberg [ordinarie ledamot] och Stefan de Vylder [ordinarie ledamot].

INITIATIV I FOKUS

LIQUID: HBTQ MÖTESPLATS I LINKÖPING

För drygt två år sedan tog kommunens fritidsverksamhet kontakt med RFSU Linköping med en idé om en mötesplats för hbtq-ungdomar. Anja Persson som då var aktiv i RFSU Linköpings styrelse tyckte detta var en utmärkt idé och drev tillsammans med gemensamma krafter igenom projektet som nu hållit igång i ett år.

Fritidsverksamheten håller till i Arbis, Linköpings kulturhus för unga, och drivs av RFSU Linköping och Linköpings kommun med medel från Allmänna Arvsfonden. Bakgrunden till öppnandet var att kommunen sett en efterfrågan och de alarmerande siffrorna om unga hbtq-personers hälsosituation. Anja Persson är projektledare för mötesplatsen som nu håller öppet klockan 14-20, varje torsdag.

Berätta, hur har mottagandet varit?

Mycket bättre än vad vi har kunnat föreställa oss. Vi trodde att det skulle ta lång tid för ungdomarna att ta sig hit, men 20 minuter efter det att vi öppnade för första gången så strömmade besökarna in. Det genomsnittliga besöksantalet har ökat med tiden och ligger på ungefär 20-40 personer varje träff, vissa är återkommande men vi har haft nya besökare nästan varje gång. Dessutom har vi i princip varit förskonade från det uttalade motstånd som vi förberedde oss på innan öppning.

Vad har ni haft för typ av aktiviteter?

Det är väldigt blandat alltifrån pyssel, linedance, tipsrundor, högläsning, filmkvällar till olika workshops då vi ibland bjudit in externa föreläsare. En populär workshop, den om säkrare sex, som uppskattades särskilt eftersom den var så icke-heteronormativ.

Hur tror du att verksamheten kommer att se ut i framtiden?

Tanken är att det ska bli en permanent verksamhet som fortsätter med samma struktur, något som alla inblandade aktörer självklart har som mål. Det viktiga för mig är att den även i framtiden drivs av personer som har kompetens inom hbtq-frågor. Hela kommunens fritidskår ska bli hbtq-certifierad under 2013. Vi har varit och pratat mycket med folk runtom i landet om mötesplatsen, så vi jobbar hårt med att sprida konceptet.

INTERVJU:
JENS KLITGAARD

ANJAS TIPS TILL PERSONER SOM VILL STARTA ETT EGET INITIATIV INOM RFSU

Försök samarbeta med andra organisationer som har ett gemensamt intresse.

Kolla upp tidigare projekt som gjorts av andra, vi baserade vårt koncept på Egaliomodellen som vi sen ändrade till våra lokala förutsättningar.

Anpassa utformningen av projektet under tiden, inget projekt är statiskt utan förändras konstant.

FOTO: PRIVAT

REMISSVAR

RFSU:s yttrande om Nationell handlingsplan mot hiv och andra sti bland homo- och bisexuella män och andra män som har sex med män (MSM).

RFSU:s yttrande över remiss angående betänkandet (SOU 2011:85) Fridskränkningens brotten och egenmäktighet med barn.

RFSU:s synpunkter till utredningen angående Sveriges genomförande av EU:s direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi.

RFSU:s yttrande över slutbetänkande av statens vård- och omsorgsutredning (SOU 2012:33).

Yttrande ang RFSU:s grundinställning till barnäktenskap och tvångsäktenskap (SOU 2012:35).

RFSU:s yttrande med anledning av avskaffande av steriliseringskrav som villkor för ändrad könstillhörighet (Ds 2012:46).

RFSU:s yttrande med anledning av promemoria avseende grovt sexuellt övergrepp mot barn (6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken) Besvarad tillsammans med BRIS.

RFSU:s yttrande till departementspromemorian Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd (Ds 2012:36).

BREV

2012 01 31 Brevsvar från Kungliga Slottet på RFSU:s inbjudan att medverka i barnvagnsmarschen 8 mars.

2012 02 08 Utvecklingen i Spanien avseende sexuella och reproduktiva rättigheter, mottagare av var sitt brev: Utrikesminister Carl Bildt, Socialminister Göran Hägglund, Jämställdhetsminister Naymko Sabuni, EU-minister Birgitta Ohlsson och Ledamöter av riksdagens SRHR-grupp.

2012 02 16 Inbjudan att besöka RFSU till: Gustav Fridolin (MP), Annie Lööf (C), Stefan Löfvén (S), Åsa Romson (MP) och Jonas Sjöstedt (V).

2012 02 22 Angående frågan om ensamstående kvinnors rätt till insemination på svenska sjukhus skickat till Socialminister Göran Hägglund.

2012 05 15 Brevsvar från Socialminister Göran Hägglund angående Åsa Regnérs synpunkter rörande insemination för ensamstående kvinnor.

2012 12 06 Angående biståndsministerns cirkulärbrev, februari 2008, angående regeringens höjda ambition att driva SRHR-frågor skickat till Biståndsminister Gunilla Carlsson.

2012 12 20 Följebrev till rapporten från uppföljningen av referensmaterialet ”Dialog för förändring, ett material till stöd för policydialog om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter” skickat till biståndsminister Gunilla Carlsson.

PUBLICERADE DEBATTARTIKLAR

2012 01 10 Rättighet före frihet (Svd)

2012 01 16 Fegt av Alliansen att vika sig för KD (Newsmill)

2012 01 23 ”Inget talar för steriliseringskravet” (Sydsvenskan)

2012 01 24 Tvångsterilisering - solklart brott mot mänskliga rättigheter (Svd)

2012 01 29 Hög tid för KD att anpassa sin familjepolitik till riktiga familjer (Svt Debatt)

2012 02 02 Satsa på konstgjord befolkningsökning (Västerbottenskuriren)

2012 02 03 Skrattretande när KD vill bryta normer (Svd)

2012 02 07 Ge fler chansen att bilda familj (Norrbottenskuriren)

2012 02 28 Barnens rätt stärks när singlar får insemineras (Aftonbladet)

2012 03 07 En familj kan vara mer än mamma, pappa, barn (Svd)

2012 04 03 Skärpt sexbrottslag blir feltolkad (SvD)

2012 04 13 ”Det är inte okej att framställa våldtäkt som någonting kul” (Kulturnyhetera)

2012 04 16 RFSU är ett frivilligt komplement i skolan (Västerbottens-Kuriren)

2012 05 02 Rätten till abort måste försvaras (Aftonbladet)

2012 05 14 Ja till Livet ger mig kraft att fortsätta kampen (Aftonbladet)

2012 05 16 Låt människor själva välja hur de vill bilda familj (Aftonbladet)

2012 06 19 Viljan att kontrollera flickors sexualitet (Politikerbloggen)

2012 06 21 Utnyttjade män får inte hjälp (SvD Brännpunkt)

2012 06 25 Ligg säkrare i sommar – med och utan kondom

2012 08 23 Amerikanska valet - abort en stor fråga för republikanerna (Politikerbloggen)

2012 08 24 Vi följer kursplanerna i sex och samlevnad (Göteborgsposten)

2012 09 26 RFSU och RFSL: Ännu ingen jämlikhet för landets ofrivilligt barnlösa (Aftonbladet)

2012 10 22 Myten om bögpäst lever kvar i svenska domstolar (Svt Debatt)

2012 11 14 Dags för lika regler för assisterad befruktning (Dagens samhälle)

2012 12 01 Dags för Sverige att ta ansvar!

2012 12 01 La ikke redsel styre lovgivningen (Gaysir)

2012 12 05 Viktigt med stöd till världens mest utsatta kvinnor (Dagens Arena)

2012 12 21 Inför jämlika regler för de som vill bilda familj (SvD Brännpunkt)

PRESSMEDDELANDEN

2012 01 12 RFSU Allianspartierna måste stå upp för de mänskliga rättigheterna

2012 01 19 Ny studie visar att andelen osäkra aborter i världen ökar

2012 01 25 "Hiv-målet" i Malmö visar att det är dags att se över lagen

2012 02 03 Nu öppnar Liquid – en mötesplats för hbtq-ungdomar i Linköping

2012 02 08 Kvinnors rättigheter under allvarligt hot i USA

2012 02 09 Sankt Petersburg inför lag som förbjuder all information om homo- och bisexualitet

2012 02 18 RFSU välkomnar KD:s omsvängning om tvångssterilisering – en seger för mänskliga rättigheter

2012 02 28 RFSU: En stor seger för ensamstående kvinnor

2012 03 02 RFSU: Screening mot livmoderhalscancer är effektivt

2012 03 05 Varje dag dör 1000 kvinnor i världen för att de blivit gravida – 8 mars rullar Unite for Women vidare

2012 03 08 Idag rullar 28 barnvagnsmarscher runt om i Sverige mot mödradödlighet.

2012 03 23 Europeiskt försvar av aborträtten på lördag i Bryssel

2012 03 29 RFSU: Idag tog riksdagen ett stort sexualpolitiskt kliv framåt

2012 05 03 Åsa Regnér lämnar RFSU under hösten 2012

2012 05 14 #prataomdet sprids nu i landet

2012 05 21 RFSU:s samarbetsorganisation i Georgien attackerades

2012 05 24 Nour El-Refai får RFSU-priset 2012

2012 06 07 Fixa sommarbenen på nolltid med nya Quick Fix

2012 06 29 Endast hälften av ungdomsmottagningarna håller öppet som vanligt i sommar

2012 07 02 RFSU i Almedalen 2012

2012 07 05 RFSU: Bakåtsträvande politik i Europa påverkar kvinnor i hela världen

2012 07 10 RFSU deltar på världsmöte om bristen på preventivmedel i världen

2012 07 24 RFSU på plats i Washington på Världsaidskonferensen

2012 08 07 "Världens viktigaste bok" finns nu i butik

2012 09 24 RFSU på Bokmässan: Författare pratar sex!

2012 09 26 Välkommet beslut, men ännu ingen jämlikhet för ofrivilligt barnlösa i Sverige

2012 10 15 Fortsätt #prataomdet - nu startar turnén!

2012 10 17 Dags för bra sex på schemat!

2012 10 18 Glädjande besked om minskade tonårsaborter

2012 11 07 Upphävt förbud mot samkönade relationer i Malawi

2012 11 08 6 av 10 ungdomsmottagningar saknar verksamhet för killar

2012 11 23 Ojämlika regler för assisterad befruktning kvar

2012 11 29 Prestigefyllt pris till RFSU-veteranen Barbro Lennér Axelson

2012 12 06 Fyra av fem vågar inte anmäla sexuella övergrepp

2012 12 11 Över en halv miljard säkrare ligg på 30 år

2012 12 12 Sex till eftermiddagsfikat med ny app

2012 12 17 Maria Andersson ny generalsekretärare

NÄTVERK OCH REFERENSGRUPPER

RFSU HAR UNDER ÅRET VARIT:

medlem i ConCORDs styrgrupp för Post 2015 agendan

sammankallande för ConCORDs Jämställdhetsarbetsgrupp (JAG)

ledamot i ConCORDs styrelse

medlem i UD:s hälsoaktörsgroup

medlem i Countdown

medlem i EuroNGOs

medlem i Nordic Action Group

medlem i IPPF

medlem i Biståndsministerns MDG5 grupp

ledamot i UNFPA CSO-styrelse

ledamot i Guttmachers styrelse

ledamot i styrgruppen för IDEELL ARENA deltagare i DO:s referensgrupp kring nya möjligheter att inhämta kunskap om diskriminering.

deltagare i arbetsgrupp med Smittskydd Stockholm om utvärdering av informationsplikten deltagit i referensgrupp för Socialstyrelsens kartläggning av ungdomsmottagningarnas verksamhet.

MÖTEN OCH DELEGATIONER

RFSU:
deltog i regeringsdelegationen under CPD

deltog i regeringsdelegationen
under RIO +20

medverkade i FP-summit London genom
Countdownnätverket

deltog i Högnivåpanelmöte med civilsamhäl-
lesaktörer i London

deltog i FSUM:s årliga konferens med grupp
från kliniken och kansliet, samt RFSU AB som
utställare.

deltog i ett nordiskt samarbete kring lagstift-
ning, stigma och kunskapsutbyte inom ramen
för hiv-arbetet.

höll en föreläsning tillsammans med IPPF vid
ETAG:s 20-årsjubileum i Berlin.

MEDIEMEDVERKAN I URVAL

2012 01 20 Resumé skriver om att RFSU AB
valt Agency som pr-byrå.

2012 02 10 Linköpings hbtq-mötesplats
LIQUID uppmärksammas i flera medier
bland annat i P4 Östergötland.

2012 02 18 Kristina Ljungros säger till TT
att KD:s svängning om tvångsteriliseringar “är
en stor seger i arbetet för mänskliga rättigheter”.

2012 02 25 I Svenska Dagbladet skrivs det
om att överläkaren Cecilia Dhejne får RFSU:s
eldsjälspokal, som delas ut till personer som gjort
betydelsefulla insatser för sexuella rättigheter.

2012 02 29 “Man har ju i dag som ensamstå-
ende rätt att adoptera”, säger Kristina Ljungros
till Nya Wermlands-Tidningen.

2012 03 08 Dagens Nyheter skriver om
kampanjen Unite for Women och att Sissela
Kyle är utsedd till en av fem ambassadörer
för kampanjen.

2012 04 03 I ett meddelande från TT rap-
porterar det att advokaten Thomas Bodström, ti-
digare justitieminister (S), och RFSU:s general-
sekreterare Åsa Regnér kritiserar domstolar för
att inte följa lagstiftarens intentioner och praxis
när de tolkar sexualbrottslagen.

2012 05 25 Flera tidningar, bland andra
Feministiskt Perspektiv, uppmärksammar att
RFSU-priset för 2012 tilldelades skådespelaren
Nour El Refai.

2012 07 09 Södermanlands Nyheter och flera
andra tidningar rapporterar om resultaten i
RFSU:s Sverigebarometer där det står klart att
endast hälften av landets ungdomsmottagningar
har öppet som vanligt under sommaren.

2012 10 04 Tina Wilhelmsson, ordförande för
RFSU Västmanland intervjuas i Vestmanlands
Läns Tidning.

2012 11 08 Kristina Ljungros uttalar sig om
bristen på “killtider” på Sveriges ungdomsmot-
tagningar i ett TT-meddelande.

2012 11 21 I ett öppet brev till Fredrik Rein-
feldt och EU-minister Birgitta Ohlsson, skriver
företrädare för RFSL, RFSU, Center for Repro-
ductive Rights, Diakonia, Afrikagrupperna och
Concord Sverige, att maltesen Tonio Borg vore
ytterst olämplig att bli EU:s hälsokommissionär.

2012 12 10 I en analys av prostitutionsdebat-
ten i OmVärlden uppmärksammas det att RFSU
uttryckt sitt stöd till Mama Cash och dess arbete
för att personer i prostitution ska få tillgång till
hälsovård och slippa våld.

2012 12 17 Läns-tidningen i Södertälje inter-
vjuar Maria Andersson med underrubriken “En
kvinna från Södertälje blir ny generalsekreterare
för RFSU”.

2012 12 21 RFSU skriver i Svenska Dagbla-
dets Brännpunkt att familjepolitiken inte kan
begränsas till de som redan har barn, utan bör
innefatta de som önskar bilda familj.

2012 12 27 RFSU citeras i en ledare i Läns-
tidningen Östersund apropå att bara hälften av
de 123 miljoner kvinnor som föder barn varje år
som har tillgång till mödrahälsovård och vård
för nyfödda.

FOTO: DANIEL IVARSSON

RFSU AB

År 2012 blev ett mycket starkt år för RFSU AB rent försäljningsmässigt med en stor ökning både mot föregående år och mot årets budget. Årets försäljningsutfall ska också ses i ljuset av den inte alltför positiva ekonomiska situationen i omvärlden. RFSU har ett väl-etablerat varumärke som utstrålar trygghet och kvalitet mot konsument, samtidigt som konkurrensen i butikshyllorna blivit betydligt tuffare.

Företaget stärkte sin position i Norden bland annat genom ett stort antal lanseringar; den supertunna kondomen True Feeling, rakprodukten Quick Fix som är både en rakkräm och en lotion i ett, läppbalsamet Carmex moisture plus samt glidmedlet Klick Caring Silk Glid – en unik formulering i en helt ny typ av förpackning.

Alla dessa nyheter har fått ett bra mottagande av handeln samt även sålt bra ut från butikshyllorna vilket det visar att RFSU tar fram produkter som konsumenterna uppskattar.

RFSU, Box 4331, 102 67 Stockholm
info@rfsu.se, www.rfsu.se

